

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม
ของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรณีการนำเข้า
สินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods)

จัดทำโดย นางสาวอรนัญ यरรงเมธ
รหัส 15010

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 15 ปี 2567
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการค้า
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods)

จัดทำโดย นางสาวอรนัญ ыррыงเมธ
รหัส 15010

หลักสูตรนักรบริหารการทูต รุ่นที่ 15 ปี 2567
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครเดช ไชยเพิ่ม)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....
(เอกอัครราชทูต ดร. จิตรिया ปิ่นทอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....
(เอกอัครราชทูต จุฬามณีชาติสุวรรณ)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ปัจจุบันธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทั่วโลกและในประเทศไทย โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่เร่งการเปลี่ยนแปลงสู่ระบบดิจิทัล ทำให้ผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าและบริการผ่านอินเทอร์เน็ตได้สะดวกขึ้น การเติบโตนี้ส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศในรูปแบบ Low-Value Goods (สินค้านำเข้ามูลค่าต่ำ) อย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากรและภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ตามกฎหมายปัจจุบันของไทย

อย่างไรก็ตาม การยกเว้นภาษีดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เสมอภาคในการแข่งขันเนื่องจากผู้ประกอบการในประเทศต้องจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่ม ในขณะที่สินค้านำเข้ามูลค่าต่ำจากต่างประเทศไม่ต้องเสียภาษี ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยเสียเปรียบในการแข่งขันด้านราคา และรัฐสูญเสียรายได้จากภาษีที่ควรจะได้รับ ความเสมอภาคนั้นมีหลายมิติซึ่งไม่ได้หมายถึงการปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมเสมอไป แต่หมายถึง การปฏิบัติต่อบุคคลอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เฉพาะของแต่ละคน หลักความเสมอภาคจึงเป็นฐานของเสรีภาพที่แท้จริง และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความยุติธรรมในสังคม การไม่เลือกปฏิบัติ (non-discrimination) ต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกัน และการจัดการกับสิ่งที่มีความแตกต่างอย่างยุติธรรม ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การเสริมสร้างเสรีภาพในสังคมเกิดขึ้นได้จริง

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากช่องว่างในกฎหมายภาษีอากรของไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยศึกษาตัวอย่างจากประเทศที่มีการจัดการภาษีมูลค่าเพิ่มจาก Low-Value Goods ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ เครือรัฐออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร รวมถึงแนวทางสากลจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านการเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการศึกษานี้ ได้แก่ การปรับปรุงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้านำเข้าเพื่อ และปรับปรุงประมวลรัษฎากรให้มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ เพื่อสร้างความเสมอภาคระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงกำหนดหน้าที่เสียภาษีใหม่ให้กับแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำที่ขายให้แก่ผู้บริโภคในประเทศไทย และการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี รวมถึงเสนอให้รัฐใช้มาตรการที่มีใช่อื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับ

ผู้ประกอบการไทย สร้างเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐ ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในยุคดิจิทัลต่อไป

Executive Summary

The global and Thai e-commerce sectors have witnessed continuous growth, particularly during the COVID-19 pandemic, which accelerated the shift towards digital platforms, allowing consumers to purchase goods and services online conveniently. This growth has led to a significant increase in the importation of Low-Value Goods, which are largely exempt from customs duties and Value Added Tax (VAT) under current Thai law.

However, this exemption has led to issues of inequity in competition, as domestic businesses are required to pay VAT while low-value imported goods are not subject to tax, placing Thai businesses at a competitive disadvantage and causing the government to lose out on potential VAT revenue. Equity encompasses multiple dimensions and does not necessarily mean treating everyone equally. It involves treating individuals appropriately based on their specific circumstances. Equity serves as the foundation of true freedom and is essential in ensuring justice within society. Non-discrimination, by treating similar cases equally and addressing differences justly, is crucial to fostering genuine freedom in society.

This study aims to analyze the challenges arising from the current gaps in Thai tax law and proposes solutions by examining effective VAT collection practices for Low-Value Goods in countries such as Singapore, Australia, and the United Kingdom, as well as international guidelines from the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD).

Policy recommendations include revising VAT laws to eliminate exemptions for low-value imported goods to ensure fair competition between domestic and foreign businesses, assigning the responsibility of VAT payment to e-commerce platforms for low-value imports sold to Thai consumers, and leveraging technology to develop an electronic tax collection system to facilitate and enhance VAT collection from imported goods across various platforms.

These measures will help establish competitive equity, promote tax compliance among businesses, and significantly increase state revenue, thereby serving as a crucial mechanism in strengthening Thailand's economic stability in the digital age.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์จากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.อัครเดช ไชยเพิ่ม เอกอัครราชทูต ดร.จิตริยา ปิ่นทอง และเอกอัครราชทูต จุฬามณีชาติสุวรรณ ที่ช่วยแนะนำทำให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และบรรลुวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผู้เขียนขอขอบคุณ ท่านกุลยา ตันติเตมิท อธิบดีกรมสรรพากร ท่านที่ปรึกษาฯ วินิจ วิเศษสุวรรณ ที่ให้โอกาสและสนับสนุนในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 15 นี้ และขอขอบคุณ ท่านที่ปรึกษาฯ สมศักดิ์ อนันท์วัฒน์ และท่าน ผอ.จิตรา ณีตะนันท์ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในทุกเรื่องในชีวิต

ขอขอบคุณ คุณกรรักษ์ ศิลานุกิจ ที่ช่วยสละเวลาในการสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ทั้งหมด และท้ายที่สุด ผู้เขียนขอขอบคุณสามี ธนดิษฐ์ พุทธินันท์ และบุตรสาว อรณิชา พุทธินันท์ ที่ให้กำลังใจและอยู่เคียงข้างตลอดมา

อรนัญ यरรงเมธ

กันยายน 2567

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
Executive Summary	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ณ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ภูมิหลัง และความสำคัญของหัวข้อที่จะศึกษา	1
1.2 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ	3
บทที่ 2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษาและผลการศึกษา	6
2.1 การกำหนดประเด็นศึกษา	6
2.2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษา	11
2.3 สรุปผลการศึกษา	28
บทที่ 3 ข้อเสนอ	33
3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย	33
3.2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	37
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	42
ภาคผนวก ก. ประกาศกรมศุลกากร ที่ 116/2567	43
ภาคผนวก ข. ประกาศกรมศุลกากร ที่ 129/2567	44
ภาคผนวก ค. อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของประเทศต่าง ๆ ในกลุ่ม OECD (สี่สั้ม) และนอกกลุ่ม OECD (สี่น้ำเงิน)	50
ประวัติผู้เขียน	51

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	แสดงปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน	7
ตารางที่ 2	สรุปแนวทางการดำเนินการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้ามูลค่าต่ำ ในประเทศต่าง ๆ	26
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำตาม หลักการของ OECD ตามแนวทางของ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์	27

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	สรุปหลักการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อนำเข้าสินค้าจากนอกราชอาณาจักร เข้ามาในราชอาณาจักรในปัจจุบัน โดยผู้นำเข้ามีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	14
ภาพที่ 2	แสดงประเภทธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์มตามข้อเสนอของ IMF	18
ภาพที่ 3	แสดงตัวอย่างราคาขายสินค้าที่นำเข้ามาเท่ากับสินค้าที่ซื้อในประเทศมาขาย กรณีสินค้ามูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ภูมิหลัง และความสำคัญของหัวข้อที่จะศึกษา

การเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลและการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลก การทำธุรกรรมออนไลน์ที่สะดวกสบายและรวดเร็วทำให้ผู้บริโภคมีพฤติกรรมการซื้อขายที่เปลี่ยนไป จากเดิมที่ต้องไปซื้อสินค้าที่ร้านค้ามาสู่การซื้อผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านแพลตฟอร์มเป็นช่องทางในการซื้อขายสินค้าและบริการ จึงทำให้ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการบนอินเทอร์เน็ต โดยใช้เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันเป็นสื่อในการนำเสนอสินค้าและบริการต่าง ๆ รวมถึงการติดต่อกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย มีมูลค่าการขายสินค้าภายในประเทศรวมถึงการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเติบโตเป็นอย่างมาก และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต โดยส่วนใหญ่เป็นการค้าปลีกระหว่างผู้ค้าถึงลูกค้าหรือผู้บริโภคโดยตรง (Business-to-Consumer หรือ B2C) ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะพบว่า ในปี 2565 มูลค่ารวมของกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีจำนวนถึง 5,434 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.05 และเป็น B2C ถึงร้อยละ 51.69 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.12

ผลการศึกษาของ McKinsey & Company พบว่าการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นตัวเร่งให้เกิดการซื้อขายสินค้าผ่านทางช่องทางออนไลน์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในส่วนของประเทศไทยมีการเติบโตของการซื้อขายสินค้าผ่านทางช่องทางออนไลน์ที่สูงขึ้นกว่าเดิมถึง 81% ในปี 2563¹ โดยตลาด E-commerce ของประเทศไทยมีมูลค่ารวมประมาณ 8,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 16,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปี พ.ศ. 2568

การที่ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยมีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจขายสินค้าออนไลน์มียอดขายสูงขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยแล้ว ยังเป็นช่องทางให้ผู้ค้าต่างประเทศสามารถนำสินค้าเข้ามาเสนอขายให้กับ

¹McKinsey & Company, *The e-Conomy SEA 2020: At full velocity*, (Online), 2020, Available from: https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/travel_logistics_and_infrastructure/our_insights/e-commerce_is_entering_a_new_phase_in_southeast_asia_are_logistics_players_prepared/e-commerce-is-entering-a-new-phase-in-southeast-asia-are-logistics-players-prepared.pdf.

ผู้บริโภคในประเทศไทยได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ประกอบการจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะเห็นได้จากข้อมูลปริมาณการนำเข้าสินค้าตามรายงานของกรมศุลกากรที่ปรากฏมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นจำนวนกว่า 1.15 ล้านล้านบาท ในปี 2556 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี จนในปี 2566 มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าจำนวน 2.47 ล้านล้านบาท สูงขึ้นเกินกว่าอัตราการขยาย 100 ภายในระยะเวลา 10 ปี

แต่เมื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับผลการจัดเก็บภาษีอากรขาเข้าของกรมศุลกากรกลับไม่ได้มียอดเติบโตที่ใกล้เคียงกับมูลค่าการนำเข้าแต่อย่างใด โดยจากฐานข้อมูลกระทรวงการคลังระบุว่า ในปี 2556 กรมศุลกากรจัดเก็บอากรนำเข้ามูลค่า 109,946 ล้านบาท สำหรับในปี 2566 จัดเก็บอากรนำเข้ามูลค่า 125,115 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเพียง 13% ในระยะเวลา 10 ปี ความแตกต่างของตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากการนำเข้าสินค้าที่หายไปด้วย เนื่องจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าในบางกรณีตามมาตรา 81(2)(ค) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ผูกไว้กับหน้าที่การเสียอากรขาเข้าของผู้นำเข้า หากผู้นำเข้าได้รับยกเว้นอากรขาเข้าก็ย่อมได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยเช่นกัน การที่กฎหมายภาษีศุลกากรยกเว้นอากรขาเข้าให้กับสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) ที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท จึงทำให้สินค้าที่นำเข้างดงามได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยเช่นกัน

การบัญญัติกฎหมายที่ผูกกันไว้เช่นนี้ เพื่อลดภาระการดำเนินการของกรมศุลกากรในเรื่องต้นทุนในการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้า แต่เป็นการบัญญัติกฎหมายไว้ภายใต้สภาวะการดำเนินธุรกิจแบบดั้งเดิมที่ยังไม่ได้มีการดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เข้ามาเกี่ยวข้อง ที่ผ่านมาการที่ผู้บริโภคจะนำเข้าสินค้าเองเป็นเรื่องที่ยาก เนื่องจากขั้นตอนการนำเข้าและช่องทางการติดต่อกับผู้ค้าในต่างประเทศมีความยุ่งยาก อย่างไรก็ตาม มาตรการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวกลับเป็นช่องว่างในการวางแผนภาษีสำหรับผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าสินค้ามาจากต่างประเทศ ทำให้มีต้นทุนขายที่ต่ำกว่าผู้ประกอบการที่ซื้อสินค้าหรือผลิตสินค้าในประเทศ เพราะการนำเข้าได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแต่สินค้าชนิดเดียวกันที่ซื้อหรือผลิตในประเทศจะมีภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มอีก 7% ของราคาขายสินค้า ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการในประเทศไทย ส่งผลให้การแข่งขันทางด้านราคาอย่างไม่เป็นธรรม และทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการบริโภคในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

จากการที่การเติบโตของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั่วโลกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) จึงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก องค์กรเพื่อความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) เล็งเห็นถึงปัญหาจึงได้ออกแนวทางและหลักการบริหารจัดการเก็บภาษีทางอ้อมหรือภาษีมูลค่าเพิ่มในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล และเผยแพร่รายงานที่เกี่ยวข้อง

จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ (1) The International VAT/GST Guidelines (2) Mechanisms for the Effective Collection of VAT/GST (3) The Role of Digital Platforms in the Collection of VAT/GST on Online Sales และ (4) The Impact of the Growth of the Sharing and Gig Economy on VAT/GST Policy and Administration ซึ่งเป็นหลักการสากล และหลายประเทศได้นำไปเป็นแนวทางการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) แล้ว เช่น สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย กระทรวงการคลังได้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2567 ได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท โดยให้ยกเว้นอากรสำหรับของที่นำเข้า ซึ่งแต่ละรายผู้รับในประเทศมีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท แต่ให้ผู้นำเข้าต้องปฏิบัติตามพิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรประกาศกำหนด ซึ่งมีผลทำให้ของที่นำเข้าที่มีราคาตั้งแต่ 1 บาทขึ้นไป ต้องชำระภาษีสรรพสามิต และภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2567 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 ซึ่งเป็นมาตรการชั่วคราว และให้กรมสรรพากรไปดำเนินการเพื่อหาแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นต่อไป

กรมสรรพากรจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาหลักการในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จากสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา และศึกษาหลักการบริหารจัดการเก็บภาษีตามมาตรฐานสากล รวมถึงศึกษาแนวทางการนำไปใช้จากประเทศที่ได้มีการนำหลักการดังกล่าวไปปรับใช้ปรับปรุงนโยบายทางภาษีและกฎหมาย เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีและเป็นกลไกในการเพิ่มความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

1.2 การวิเคราะห์ความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ

การปรับปรุงกฎหมายการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะกรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำสอดคล้องกับ แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2567)² บริบทการพัฒนาประเทศในมิติด้านเศรษฐกิจ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าว จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศไทยให้มีความสามารถในการทำราคาสินค้าที่ขายช่องทาง

² สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, (ออนไลน์), 2021, แหล่งที่มา: https://www.nesdc.go.th/nesdb_en/main.php?filename=index.

ออนไลน์เท่าเทียมกับผู้ประกอบการต่างประเทศที่เข้ามาดำเนินการขายสินค้าในประเทศไทย
ช่วยรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาคต่อไป

กรมสรรพากรในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงกับการจัดเก็บภาษี ได้จัดทำ
แผนยุทธศาสตร์กรมสรรพากร ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทยุทธศาสตร์แห่งชาติ โดยใช้ทั้งข้อมูล
สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อจัดเก็บภาษีตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
รวมถึงการเสนอแนะนโยบายทางภาษีต่อกระทรวงการคลัง เพื่อจัดเก็บภาษีให้เป็นไปตามเป้าหมาย
อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีผลให้ในปี 2567 กรมสรรพากรได้ใช้กลยุทธ์ SMILE RD ซึ่งประกอบด้วย
Simplification (การทำให้ง่าย) Modernization (มีความทันสมัย) Inclusivity & Innovation
(ครอบคลุม ทั่วถึงและมีนวัตกรรม) Legality & Compliance (การปฏิบัติตามกฎหมาย) Efficiency
(มีประสิทธิภาพ) Responsiveness (ตอบสนองความต้องการ) และ Digitalization (มุ่งสู่ดิจิทัล)

การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะกรณีการนำเข้าสินค้า
ที่มีมูลค่าต่ำ จึงเป็นประเด็นสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ของกรมสรรพากร เนื่องจากมีผลกระทบต่อรายได้
ของรัฐ ความเสมอภาคทางการค้า และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สอดคล้องกับ
ยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (Revenue Collection) และแผนปฏิบัติการราชการด้านนโยบายและการ
จัดเก็บภาษีอากร (Tax Policy & Collection) ของกรมสรรพากร ซึ่งในปีงบประมาณ 2568 รัฐบาลมี
กรอบวงเงินรายจ่ายทั้งสิ้นจำนวน 3,752,700 ล้านบาท กรมสรรพากรในฐานะหน่วยงานที่จัดเก็บ
ภาษีประมาณร้อยละ 65.77 จึงต้องรับภาระในการจัดเก็บภาษีให้ได้ตามเป้าหมาย และออกมาตรการ
เพื่อจัดเก็บภาษีอย่างเป็นรูปธรรม

โดยสรุปการเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ กรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

1.2.1 สนับสนุนแผนเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเพื่อสร้างรายได้ของรัฐ

การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
จากการปรับปรุงนโยบายและกฎหมาย เป็นการดำเนินการให้การจัดเก็บภาษีให้เท่าทันกับสภาวะ
เศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีอันจะเป็นฐานรายได้ของรัฐบาลในปัจจุบันและอนาคต
และเสริมสร้างเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ซึ่งเป็นไปตามเป้าประสงค์ของรัฐบาลและทำให้
กรมสรรพากรสามารถบรรลุตัวชี้วัดเป้าหมายการจัดเก็บของกระทรวงการคลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 สนับสนุนแผนกำหนดนโยบายภาษีให้มีความเหมาะสมเพื่อพัฒนาประเทศที่ ยั่งยืนและสร้างความเสมอภาคทางการค้า

การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำสร้างความไม่เป็นธรรมในตลาด
ทำให้ผู้ประกอบการในประเทศต้องเผชิญกับการแข่งขันที่ไม่เท่าเทียม การปรับปรุงการจัดเก็บ
ภาษีมูลค่าเพิ่มจะช่วยสร้างความเสมอภาคในการแข่งขันและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยสามารถ

แข่งขันทางการค้าได้อย่างเป็นธรรม ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกรมสรรพากรที่ต้องการสนับสนุนการเติบโตของผู้ประกอบการในประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างความเชื่อมั่นในระบบภาษีของประเทศ

1.2.3 ปรับปรุงกฎหมายภาษีให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการนำแนวทางจากประเทศที่พัฒนาแล้ว และจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) มาปรับใช้จะเป็นการยกระดับมาตรฐานการจัดเก็บภาษีของประเทศให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม และก่อให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศในมิติอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

การวิเคราะห์ประเด็นศึกษาและผลการศึกษา

2.1 การกำหนดประเด็นศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาลักษณะการซื้อขายสินค้าผ่านทางอีคอมเมิร์ซแพลตฟอร์ม (e-commerce Platform) ระหว่างผู้ขายที่อยู่ต่างประเทศ กับผู้ซื้อสินค้าหรือผู้บริโภคในประเทศที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Business to Customer : B2C) และระหว่างผู้ขายที่อยู่ต่างประเทศกับผู้ซื้อสินค้าในประเทศที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Business to Business : B2B) ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ประกอบกับพฤติกรรมซื้อของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีการซื้อขายสินค้าในช่องทางดังกล่าวสูงขึ้น

การที่ประเทศไทยกำหนดให้สินค้าที่นำเข้าที่มีมูลค่าสินค้าต่ำกว่า 1,500 บาท ได้รับยกเว้นอากรนำเข้า ตามหลักเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำในการผ่อนปรน (De Minimis Threshold : DMT หรือ De Minimis) ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization หรือ WCO) ที่ระบุไว้ใน The International Convention on The Simplification and Harmonization of Customs Procedures หรือ อนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) (Revised Kyoto Convention) โดยกำหนดให้กฎหมายในแต่ละประเทศจะต้องระบุจำนวนมูลค่าขั้นต่ำที่ไม่มีการเก็บภาษีไว้ เนื่องจากไม่คุ้มกับต้นทุนในการตรวจสอบสินค้า

ตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ภาค 4 ประเภทที่ 12 ประกาศกรมศุลกากรที่ 191/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ของนำเข้าที่ได้รับยกเว้นอากรตามประเภท 12 ของภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 และประกาศกรมศุลกากรที่ 105/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการปฏิบัติการศุลกากรสำหรับการนำเข้าและการส่งของออกทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ลงวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 โดยให้ยกเว้นอากรขาเข้าให้กับสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) ที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท โดยใช้ราคาสินค้าที่รวมค่าประกันภัย ค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Cost, Insurance & Freight หรือ CIF)

สำหรับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้า ได้กรมสรรพากรได้กำหนดนิยามของคำว่า “นำเข้า” ไว้ในมาตรา 77/1(12) แห่งประมวลรัษฎากร ให้หมายถึง การนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรและให้หมายความรวมถึงการนำสินค้าสินค้าที่ต้องเสียอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรออกจากเขตปลอดอากรโดยมิใช่เพื่อส่งออกด้วย แต่ปัญหาคือ มาตรา 81(2) (ค) แห่งประมวล

รัฐากร กำหนดให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้าซึ่งจำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ดังนั้น สินค้าที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรดังกล่าว ย่อมได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มด้วยเช่นกัน การบัญญัติกฎหมายที่ผูกกันไว้เช่นนี้ เพื่อลดภาระการดำเนินการของกรมศุลกากรที่มีต้นทุนในการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้า แต่เป็นการบัญญัติ กฎหมายไว้ภายใต้การดำเนินธุรกิจที่การดำเนินธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ได้มีมูลค่าสูงขึ้นอย่างเช่นในปัจจุบัน

มาตรการยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าว ทำให้เกิดการวางแผนภาษี (Tax Planning) ไม่ว่าจะซื้อที่ไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Business to Consumer: B2C) และ ผู้ซื้อที่จดทะเบียนมูลค่าเพิ่ม (Business to Business: B2B) กล่าวคือ หากมีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้ามาขายผ่านแพลตฟอร์มในประเทศหรือต่างประเทศ หรือไม่ได้ผ่านแพลตฟอร์ม ย่อมได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่สินค้าชนิดเดียวกันที่ซื้อหรือผลิตในประเทศไทยจะเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 7% ทำสินค้านำเข้ามีราคาขายที่ต่ำกว่าสินค้าในประเทศ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการในประเทศไทย ส่งผลให้การแข่งขันทางด้านราคาอย่างไม่เป็นธรรม และทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการบริโภคในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 1 แสดงปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน

สินค้าต่างประเทศ/ ในประเทศ	ช่องทางการขาย Platform/ Non- Platform	ประเภทของช่องทางขาย	การครอบคลุมของกฎหมาย VAT เดิม	
			ต่ำกว่า 1,500	สูงกว่า 1,500 บาท
สินค้าจากต่างประเทศ	ผ่าน Platform	Platform ต่างประเทศ เช่น Temuebay/Amazon	x	/ (ผู้นำเข้าเป็นผู้เสีย VAT)
		Platform ในประเทศ เช่น Lazada/HSopee/TH	x	/ (ผู้นำเข้าเป็นผู้เสีย VAT)
	ไม่ผ่าน Platform	เช่น FB/Live/Tiktok/หน้าร้าน	x	/ (ผู้นำเข้าเป็นผู้เสีย VAT)
สินค้าในประเทศ	ผ่าน Platform	Platform ต่างประเทศ เช่น Temuebay/Amazon	/	/
		Platform ในประเทศ เช่น Lazada/HSopee/TH	/	/
	ไม่ผ่าน Platform	เช่น FB/Live/Tiktok/หน้าร้าน	/	/

ปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) ดังกล่าว ไม่เพียงประเทศไทยเท่านั้นที่ประสบปัญหา องค์การเพื่อความร่วมมือทางด้านการเศรษฐกิจและการพัฒนา

(Organization for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) ได้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลก จึงได้ออกแนวทางและหลักการบริหารจัดการเก็บภาษีทางอ้อมหรือภาษีมูลค่าเพิ่มในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเผยแพร่รายงานที่เกี่ยวข้อง มีผลทำให้หลายประเทศได้นำไปเป็นแนวทางการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) แล้วโดยส่วนใหญ่ มุ่งให้แพลตฟอร์มเป็นผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ในกรณีผู้ซื้อ B2C ที่ซื้อผ่าน Platform เช่น ลิงคอปร์ อออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร เป็นต้น

ประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาหลักการในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จากสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา และศึกษาหลักการบริหารจัดการเก็บภาษีตามมาตรฐานสากล รวมถึงศึกษาวิธีการนำไปใช้จากประเทศที่ได้มีการนำหลักการดังกล่าวไปปรับใช้แล้ว เพื่อสร้างความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษี และเป็นกลไกในการเพิ่มความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

2.1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อให้ทราบหลักกฎหมายในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ประกอบการที่นำเข้ามาขายในปัจจุบัน
- 2) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค และช่องว่างของกฎหมายภาษีอากรในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำ ที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในด้านต้นทุนระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้ามูลค่าต่ำในประเทศต่าง ๆ และในระดับสากล
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและปิดช่องว่างทางกฎหมายภาษีอากรให้สอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจซื้อขายสินค้าหรือให้บริการผ่านระบบดิจิทัลหรืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสร้างความเสมอภาคและส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ

2.1.2 ขอบเขตของการวิจัย

2.1.2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ศึกษาวิเคราะห์กระบวนการและรูปแบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีขอบเขต ในการวิเคราะห์ ดังนี้

(1) ลักษณะเป็นการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ ไม่รวมถึงการนำเข้าบริการ (การนำเข้าบริการกรมสรรพากรได้ออก พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 53) พ.ศ. 2564 เพื่อให้แพลตฟอร์มนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับค่าบริการที่เรียกเก็บจากผู้ที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้แล้ว โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564)

(2) ใช้ช่องทางผ่านแพลตฟอร์ม แบบ e-commerce platform

(3) แพลตฟอร์มทั้งที่จดทะเบียนในประเทศไทยและจดทะเบียนต่างประเทศ

(4) เป็นการเสนอแก้ไขกฎหมายเพื่อสร้างความเสมอภาค สำหรับผู้ประกอบการไทย กับผู้ประกอบการต่างประเทศที่นำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำ ไม่ว่าผู้ซื้อที่ไม่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Business to Consumer: B2C) หรือผู้ซื้อที่จดทะเบียนมูลค่าเพิ่ม (Business to Business: B2B)

2) เป็นการศึกษาแนวคิดนโยบายเพื่อเสนอหลักการในการแก้ไขกฎหมาย รวมถึงการเพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ไม่ได้ลงรายละเอียดไปจนถึงแนวปฏิบัติและระบบงาน

3) ใช้การสรุปเปรียบเทียบแนวคิดตามหลักสากล และประเทศที่มีการนำหลักสากลไปใช้แล้ว เพื่อเสนอแก้ไขกฎหมายสำหรับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ

2.1.2.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐผู้มีความเชี่ยวชาญและอำนาจในการเสนอแก้ไขกฎหมายภาษี ผู้มีความเชี่ยวชาญเรื่องมาตรฐานการตรวจสอบภาษีอากร และพนักงานระดับสูงที่ทำงานในแพลตฟอร์มขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในประเทศไทย รวมถึงบทสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องจากสื่อสาธารณะ

2.1.3 วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวิธีการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1.3.1 การรวบรวมข้อมูล

1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐผู้มีความอำนาจในการเสนอปรับปรุงกฎหมายและกำกับดูแลมาตรฐานการตรวจสอบภาษีกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และภาคเอกชนที่เป็นผู้มีส่วนได้เสีย

2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

(1) ข้อมูลตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายศุลกากรเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์จากการขายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods: LVG) โดยผู้ขายสินค้าต่างประเทศที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มในประเทศไทย ให้กับลูกค้าในประเทศไทยในปัจจุบัน

(2) บทความและข้อกฎหมายเกี่ยวกับหลักการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศต่าง ๆ เช่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ เครือรัฐออสเตรเลีย และ สหราชอาณาจักร เป็นต้น

(3) เอกสารหลักการและแนวคิดในการร่างกฎหมายการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามหลักการสากลของ OECD เช่น The International VAT/GST Guidelines Mechanisms for the Effective Collection of VAT/GST The Role of Digital Platforms in the Collection of VAT/GST on Online Sales และ The Impact of the Growth of the Sharing and Gig Economy on VAT/GST Policy and Administration

2.1.3.2 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการประมวลผล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ศึกษาปัญหา เปรียบเทียบการดำเนินการในต่างประเทศและหลักการสากล เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ที่มีการขายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods: LVG) โดยผู้ขายสินค้าต่างประเทศที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มให้กับลูกค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (B2C) ในประเทศไทย

2.1.3.3 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลแบบรายงานวิจัยเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ พร้อมนำเสนอแนวคิด เิงนโยบาย (Policy Framework) เพื่อให้เกิดการใช้อำนาจของหน่วยงานจัดเก็บ

2.1.4 ประโยชน์ของการศึกษา

1) ทำให้ทราบถึงหลักการและแนวปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ที่มีการขายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods: LVG) โดยผู้ขายสินค้าที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มให้กับลูกค้าในประเทศไทยในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับต่างประเทศ และหลักการสากล

2) ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และช่องว่างของกฎหมายภาษีอากรในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ขายต่างประเทศที่ขายสินค้าในประเทศไทยในปัจจุบัน ที่ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายสินค้า ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ระหว่างผู้ประกอบการในประเทศไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ

3) ผลการวิจัยทำเพื่อสนับสนุนข้อมูลให้กรมสรรพากรเสนอแก้ไขกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อสร้างเสริมความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีให้แก่ผู้ประกอบการไทย และยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในบริบทของประเทศไทยด้วย

2.2 การวิเคราะห์ประเด็นศึกษา

2.2.1 หลักความเสมอภาค

หลักความเสมอภาคทางภาษี คือรัฐต้องปฏิบัติกับทุกคนเหมือนกัน ถ้าข้อเท็จจริงของผู้เสียภาษีเหมือนกัน เช่น มีรายได้เท่ากัน มีภาระส่วนเหมือนกัน มีความสามารถในการเสียภาษีเท่ากัน ต้องเสียภาษีเท่ากัน ในทางตรงกันข้าม ถ้าข้อเท็จจริงต่างกัน ภาระภาษีก็ควรที่จะต่างกัน ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องทำหน้าที่พิจารณาในส่วนนี้

2.2.2 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้า

2.2.2.1 ตามประมวลรัษฎากร

หลักในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทย ใช้หลักภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ โดยหากผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคมักมีการซื้อสินค้าในประเทศ ผู้ขายจะเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อ และนำส่งกรมสรรพากร ผู้ซื้อที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มสามารถนำใบกำกับภาษีไปใช้เป็นภาษีซื้อหักจากภาษีขาย แต่หากเป็นผู้ซื้อที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก็สามารถนำภาษีซื้อมาถือเป็นรายจ่ายได้

หากเป็นการนำเข้าสินค้า ประมวลรัษฎากรกำหนดให้ผู้นำเข้าเป็นผู้มีหน้าที่เสียและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (มิใช่ผู้ขายสินค้า) ซึ่งถ้าเป็นผู้นำเข้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนิติบุคคล) สามารถนำภาษีซื้อไปหักจากภาษีขายได้ หากผู้นำเข้าเป็นผู้บริโภคบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกันแต่ไม่สามารถนำภาษีซื้อมาใช้เครดิตได้ แต่หากเป็นการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท จะได้รับยกเว้นทั้งอากรและภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรกำหนดหลักดังกล่าวไว้ ดังนี้

1) กิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตามมาตรา 77/2 แห่งประมวลรัษฎากร³ กิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การขายสินค้าโดยผู้ประกอบการในราชอาณาจักร การให้บริการโดยผู้ประกอบการในราชอาณาจักร และการนำเข้าสินค้า

2) กิจการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น กิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะซึ่งบัญญัติไว้ตามมาตรา 91/2 แห่งประมวลรัษฎากร ได้แก่ การธนาคาร ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ การรับประกันชีวิตการรับจำนำ การขายอสังหาริมทรัพย์ การขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์

³ “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534”, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 108, 21 พฤศจิกายน 2534, หน้า 10-11.

กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 แห่งประมวล
 รัษฎากร⁴ กำหนดประเภทกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

2.1) การขายสินค้าที่มีใช้การส่งออกหรือการให้บริการ 22 ประเภท
 เช่น การขายพืชผลทางการเกษตร การขายสัตว์ การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน
 การให้บริการการศึกษา การให้บริการรักษาพยาบาล การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร การขาย
 สินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม เป็นต้น

2.2) การนำเข้าสินค้าดังต่อไปนี้

สินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากร
 ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

เนื่องจากการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่จำแนกประเภท
 ไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากร ตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ในบทบัญญัติมาตรา
 81/1 (2) (ค) แห่งประมวลรัษฎากร ได้ยึดโยงการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มไว้กับการยกเว้นอากรตาม
 กฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตรากรมศุลกากรก็ย่อมได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มไปด้วย

3) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตามมาตรา 82 และ 82/1 แห่งประมวลรัษฎากร⁵ ผู้มีหน้าที่เสีย
 ภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่

3.1) ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ

3.2) ผู้นำเข้าสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร

3.3) ตัวแทนที่อยู่ในราชอาณาจักรของผู้ประกอบการที่อยู่นอก
 ราชอาณาจักร

3.4) ผู้รับโอนสินค้าหรือสิทธิในบริการ ที่ได้รับยกเว้นภาษี มูลค่าเพิ่มใน
 อัตราร้อยละ 0

ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับการขาย
 สินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ผู้ประกอบการไทยที่ขายสินค้าออนไลน์จะเป็นผู้มีหน้าที่เสีย
 ภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้า แต่หากผู้ขายอยู่ต่างประเทศ ผู้ซื้อสินค้าจากแพลตฟอร์มจะถือเป็น
 นำเข้าสินค้าซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 34.

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 34-35.

4) ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตามมาตรา 79 แห่งประมวลรัษฎากร⁶ ได้บัญญัติเกี่ยวกับฐานภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ว่า ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการให้บริการ คือ มูลค่าทั้งหมดที่ผู้ประกอบการได้รับหรือพึงได้รับรวมถึงภาษีสรรพสามิตและฐานภาษี สำหรับการนำเข้าสินค้าฐานภาษี คือ มูลค่าของสินค้านำเข้า รวมด้วยราคา CIF อากาศขาเข้า ภาษีสรรพสามิต ค่าธรรมเนียมพิเศษ และภาษีอื่น ๆ

มูลค่าของฐานภาษี หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่คำนวณเป็นเงิน ไม่รวมถึงส่วนลดหรือค่าลดหย่อนที่ผู้ประกอบการลดให้ในขณะขายสินค้าโดยแสดงในใบกำกับภาษีอย่างชัดเจน

5) จุดความรับผิดในการเสียภาษี (Tax Point)

มาตรา 78/2 ความรับผิดในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการนำเข้า ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) การนำเข้านอกจากที่อยู่ในบังคับตาม (2) (3) หรือ (4) ให้ความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อชำระอากาศขาเข้า วางหลักประกันอากาศขาเข้า หรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันอากาศขาเข้า เว้นแต่กรณีที่ไม่ต้องเสียอากาศขาเข้าหรือได้รับยกเว้นอากาศขาเข้า ก็ให้ถือว่าความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่มีการออกใบขนสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(2) การนำเข้ากรณีนำสินค้าในราชอาณาจักรเข้าไปในเขตปลอดอากร แล้วนำสินค้าออกจากเขตดังกล่าวโดยมิใช่เพื่อส่งออกตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 77/1 (12) ให้ความรับผิดเกิดขึ้นในวันที่นำสินค้านั้นออกจากเขตดังกล่าวโดยมิใช่เพื่อส่งออก

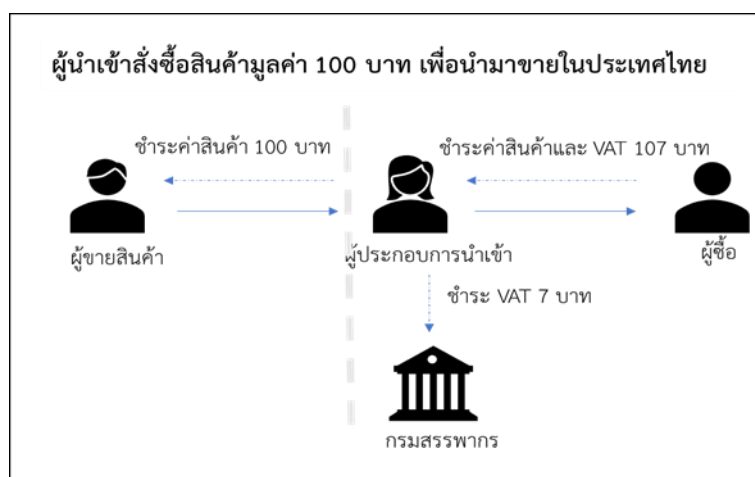
(3) การนำเข้ากรณีของตกค้างตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ให้ความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อทางราชการได้ขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นเพื่อนำเงินมาชำระค่าภาษี ค่าเก็บรักษา ค่าย้ายขน หรือค่าภาระติดพันตามวิธีการตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

(4) การนำเข้าสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (2) (ค) ถ้าภายหลังสินค้านั้นต้องเสียอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร อันทำให้ผู้ที่มีความรับผิดตามกฎหมายดังกล่าวหรือผู้รับโอนสินค้านั้นมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 82/1 (3) ให้ความรับผิดเกิดขึ้นพร้อมกับความรับผิดตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 19-26.

6) อัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์หรือการซื้อขายของทางช่องทางออนไลน์ โดยผู้บริโภครหรือลูกค้าในประเทศไทยเป็นลักษณะของกิจการขายสินค้าที่อยู่ภายใต้บังคับที่ใช้อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มมาตรฐานในอัตราร้อยละ 7

ภาพที่ 1 สรุปหลักการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อนำเข้าสินค้าจากนอกราชอาณาจักรเข้ามาในราชอาณาจักรในปัจจุบัน โดยผู้นำเข้ามีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.2.2.2 ตามกฎหมายศุลกากร

1) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530⁷

ตามมาตรา 4 กำหนดว่า ของที่นำเข้ามาหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักรนั้นให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรท้ายพระราชกำหนดนี้หรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกำหนดนี้

รายละเอียดในภาค 4 ของที่ได้รับยกเว้นอากร ประเภทที่ 12 ระบุว่า “ของที่นำเข้าซึ่งแต่ละรายมีราคาไม่เกินที่อธิบดีกรมศุลกากรประกาศกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง”

2) ประกาศกรมศุลกากร ที่ 191/2561 เรื่อง หลักเกณฑ์ของนำเข้า ที่ได้รับยกเว้นอากรตามประเภท 12 ของภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ในข้อ 2 ระบุว่า ของที่นำเข้า ซึ่งแต่ละรายมีราคาไม่เกิน 1,500 บาท ได้รับยกเว้นอากร

⁷ กรมศุลกากร, พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530, [ออนไลน์], 2530, แหล่งที่มา:

https://www.customs.go.th/data_files/ac2f4e7826e2254f0ee6087d224fa8e4.pdf [7 สิงหาคม 2567].

3) ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท ลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2567 โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคระหว่างผู้ขายในต่างประเทศ ประกอบกับประเทศไทยต้องปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศซึ่งกำหนดราคาขั้นต่ำของของที่นำเข้าแต่ละรายเพื่อให้คุ้มค่างับการจัดเก็บอากรศุลกากร อันเพื่อประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ จึงกำหนดให้ผู้นำเข้าตามปฏิบัติตามพิธีการที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

4) ประกาศกรมศุลกากร ที่ 129/2567 เรื่อง หลักเกณฑ์และการปฏิบัติพิธีศุลกากรสำหรับการยกเว้นอากรศุลกากร สำหรับการนำเข้าของที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท ให้ผู้นำเข้าของซึ่งแต่ละรายผู้รับในประเทศมีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท ที่ประสงค์จะใช้สิทธิยกเว้นอากรตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2567 ให้จัดทำใบขนสินค้าตามมาตรฐานที่กรมศุลกากรกำหนด โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษของแต่ละรายการเป็น “LVG” โดยสรุป ดังนี้

4.1) การปฏิบัติพิธีศุลกากรนำเข้าของเร่งด่วนทางอากาศยาน และทางบก
ให้นำพิธีศุลกากรตามประกาศกรมศุลกากร ที่ 130/2561 และประกาศกรมศุลกากรที่ 66/2561 มาปฏิบัติโดยอนุโลม โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษของแต่ละรายการเป็น “LVG” เว้นแต่การชำระภาษีให้ดำเนินการตามของเร่งด่วนขาเข้าประเภทที่ 3 ที่จะต้องจัดทำใบขนสินค้า และให้ใช้ใบเสร็จรับเงินตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนด (กศก.122) ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ตามที่ประกาศกรมศุลกากรกำหนด

4.2) การปฏิบัติพิธีศุลกากรการนำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ
ก่อนที่ผู้รับจะได้รับของจาก บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ ผู้รับมีหน้าที่ตามประมวลรัษฎากรที่จะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนเสมอ โดยมีรูปแบบและรายละเอียด ดังนี้

(1) พนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะเป็นผู้นำส่งของให้กับผู้รับโดยหีบห่อของจะมี เอกสารใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) พร้อมด้วยคิวอาร์โค้ด (QR Code) ที่ปรากฏบนใบสั่งเก็บเงินที่ผนึกไปกับหีบห่อและนำไปเก็บรักษา ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง และผู้รับสามารถนำใบสั่งเก็บเงินไปติดต่อธนาคารเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม และนำหลักฐานการชำระเงินไปติดต่อรับของ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบสั่งเก็บเงิน

(2) หากผู้รับไม่ติดต่อรับของ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ของจะถูกส่งคืน ต้นทางต่างประเทศ โดยผู้รับสามารถขอรับเงินที่ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มไปแล้วคืน ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(3) หากผู้รับไม่เห็นด้วยกับการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มตามเอกสารใบส่งเก็บเงิน ผู้รับมีสิทธิโต้แย้งการประเมินภายใน 7 วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับใบส่งเก็บเงิน

(4) โดยให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จัดทำรายงานหีบห่อของที่ส่งคืนต้นทางต่างประเทศให้ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ทราบเป็นรายเดือน แต่หากไม่สามารถส่งคืนต้นทางต่างประเทศได้ ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ส่งของคืนส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

5) จากข้อมูลกรมศุลกากร พบว่า ในการเปิดตรวจสอบสินค้าเพื่อประเมินภาษีนำเข้าจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ระดับชำนาญงาน 1 คน มีเงินเดือนเฉลี่ย 24,470 บาทต่อเดือน ทำงานเดือนละ 22 วัน วันละ 7 ชั่วโมง ค่าใช้จ่ายในการประเมินภาษี คือ 2.64 บาทต่อนาที โดยแต่ละรายใช้เวลาในการเปิดตรวจ 15 นาทีต่อชิ้น ดังนั้น มีต้นทุนในการจัดเก็บภาษีต่อหนึ่งชิ้นประมาณ 39.60 บาท⁸

การนำเข้าผ่านผู้ประกอบการขนส่งสินค้าเร่งด่วน คาดว่า ในปี 2567 มีพัสดุที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มประมาณ 40 ล้านชิ้น มูลค่าของประมาณ 25 ล้านบาท หากกรมศุลกากรต้องตรวจสอบสินค้าเพื่อประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม จะมีต้นทุนการจัดเก็บประมาณ 1,576 ล้านบาท แต่จะจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพียง 1.75 ล้านบาท

2.2.2.3 ตามกฎหมายสรรพสามิต

ภายใต้พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้ผู้นำเข้ามีหน้าที่ต้องเสียภาษีสรรพสามิต หากได้นำเข้าสินค้าที่อยู่ในบังคับต้องเสีย โดยให้เสียตามมูลค่าหรือตามปริมาณของสินค้าหรือบริการ หรือทั้งตามมูลค่าและตามปริมาณของสินค้าหรือบริการนั้น แต่ให้เสียไม่เกินอัตราที่ระบุไว้ในบัญชีพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตที่ใช้อยู่ในเวลาที่ความรับผิดชอบอันจะต้องเสียภาษีเกิดขึ้น ซึ่งความรับผิดชอบในการเสียภาษีสรรพสามิตจากการนำเข้าสินค้าที่อยู่ในบังคับนั้นจะเกิดขึ้น ณ เวลาเดียวกับที่ความรับผิดชอบในการเสียอากรศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเกิดขึ้น เว้นแต่ในกรณีสินค้าที่นำเข้ามาเพื่อนำเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรี ให้ถือว่าความรับผิดชอบอันจะต้องเสียภาษีเกิดขึ้นในเวลาที่นำสินค้าออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เขตปลอดอากร หรือเขตประกอบการเสรีนั้น และถ้าผู้นำเข้าหรือบุคคลใดนำสินค้านั้นไปใช้ภายในคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร เขตปลอดอากรหรือเขตประกอบการเสรี ก็ให้ถือว่าเป็นการนำสินค้าออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเขตปลอดอากร หรือเขตประกอบการเสรี แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามมาตรา 16 และมาตรา 21 (2) แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

⁸ ปัญญ์ จิตรระดับ, การพัฒนารูปแบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีการนำเข้าสินค้าในยึดเศรษฐกิจดิจิทัล, รายงานเอกัตศึกษานิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2563.

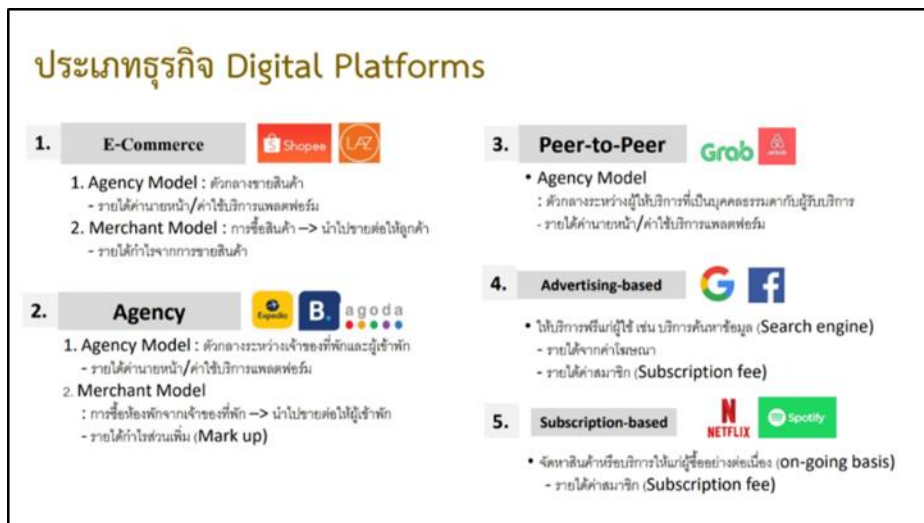
ดังนั้น ในการนำเข้าสินค้าใดที่จำแนกประเภทไว้ในภาคที่ว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ก็ย่อมที่จะได้รับยกเว้นภาษีสรรพสามิตด้วยเช่นกัน แต่ต้องเป็นไปตามปริมาณที่กำหนดสำหรับสินค้านั้น ๆ ตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

2.2.3 ประเภทธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์ม

จากรายงานผลการศึกษาของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) เรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การกำกับดูแลธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์ม และผู้ประกอบการขายสินค้าและให้บริการบนดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Developing a Tax Compliance Strategy for Digital Platform Businesses and Vendors) ได้แบ่งประเภทธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์มออกเป็น 5 ประเภท⁹ ได้แก่

- 1) E-Commerce Platform ลักษณะเป็นตัวกลางการซื้อขายสินค้า รายได้ที่ได้รับเป็นค่านายหน้า หรือกำไรจากการขายสินค้ากรณีที่ซื้อมาขายไปโดยแพลตฟอร์ม เช่น Amazon Alibaba Lazada Shopee
- 2) Agency Platform เป็นการให้บริการในฐานะตัวแทนของกิจการอื่น เช่น ระหว่างเจ้าของห้องพักและผู้เข้าพัก ตามสัญญาค่านายหน้า เช่น Booking.com Expedia และ Agoda
- 3) Peer to peer Platform เป็นการให้บริการแพลตฟอร์มที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลธรรมดากับผู้รับบริการ เช่น Grab AirBnB Uber และ Lineman
- 4) Advertising base หรือ Social Media Platform เป็นลักษณะแพลตฟอร์มที่ให้บริการฟรีแก่ผู้ใช้ เช่น บริการค้นหาข้อมูล และมีพื้นที่โฆษณาให้บริการแก่ผู้โฆษณา เช่น Facebook Google Twitter TikTok และ Instagram
- 5) Subscription base ลักษณะเป็นแพลตฟอร์มที่จัดหาสินค้าหรือให้บริการแก่ผู้ซื้อแบบต่อเนื่อง (On-going basis) โดยได้รับรายได้เป็นค่าสมาชิก (Subscription fee)

⁹ IMF. “Developing a Tax Compliance Strategy for Digital Platform Businesses and Vendors”. Technical Report, 2020. p.17.

ภาพที่ 2 แสดงประเภทธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์มตามข้อเสนอของ IMF

การแบ่งประเภทธุรกิจดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานรัฐในแต่ละประเทศใช้ในการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีในธุรกิจ Digital Platform และปิดช่องว่างทางกฎหมายอย่างเหมาะสม โดยแต่ละประเทศได้ออกแนวทางในการจัดเก็บภาษีในมิติต่าง ๆ กัน เช่น อิสราเอลออกหนังสือข้อความเข้าใจเพื่อขยายนิยามของคำว่าสถานประกอบการถาวร ให้รวมถึงการมีตัวตนทางภาษีโดยไม่ต้องมีตัวตนในทางกายภาพ สำหรับ Advertising base และ Subscription base ออสเตรเลีย ออกกฎหมายป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี (Multinational Anti-Avoidance Law) เพื่อไม่ให้กิจการข้ามชาติหลีกเลี่ยงการมีสถานประกอบการถาวรในประเทศออสเตรเลีย สิงคโปร์ กำหนดให้บริษัทต่างชาติที่ให้บริการรูปแบบ Agency Model แก่ผู้ใช้ในสิงคโปร์ มีหน้าที่จดทะเบียนและนำส่งภาษีการค้าให้แก่สรรพากรสิงคโปร์ (Overseas Vendors Registration (OVR)) สหราชอาณาจักร กำหนดให้แพลตฟอร์มร่วมรับผิดชอบ กรณีผู้ขายสินค้าต่างประเทศไม่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ใน E-Commerce model สหภาพยุโรป กำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้ขายสินค้าในบางกรณี และเม็กซิโก กำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย เมื่อผู้ให้บริการเป็นบุคคลธรรมดา ใน Advertising Model เป็นต้น

สำหรับในการศึกษาฉบับนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะประเด็นความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำจากการซื้อขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มในรูปแบบ E-Commerce Platform เท่านั้น

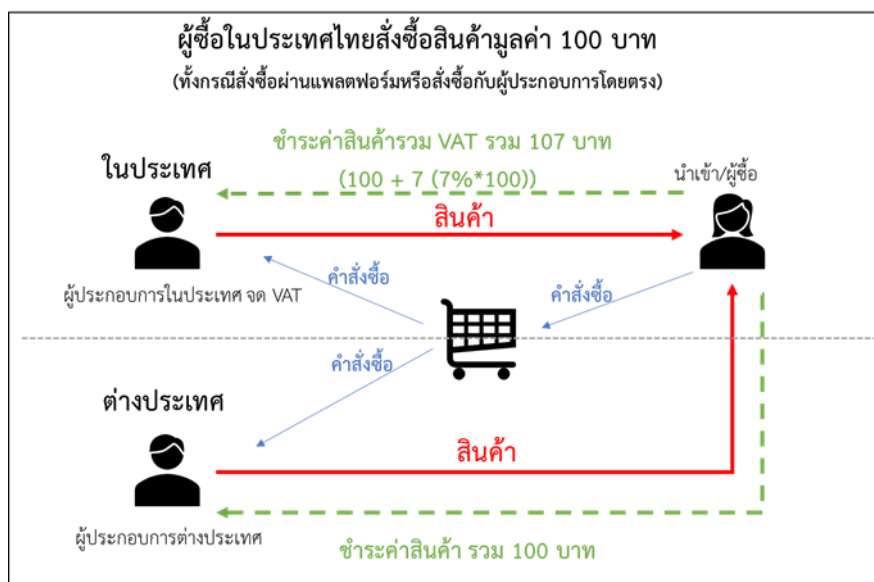
2.2.4 ปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์โดยผู้ขายที่นำเข้าสินค้ามาจากต่างประเทศ

สำหรับประเทศไทยกระบวนการและรูปแบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ขายสินค้าต่างประเทศที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มได้รับยกเว้นอากรขาเข้า

และภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) ไม่เกิน 1,500 บาท ต่อมา มีประกาศกระทรวงการคลังให้กรมศุลกากรและไปรษณีย์จัดเก็บ ซึ่งเป็นมาตรการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2567 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 ซึ่งหากพ้นกำหนดช่วงเวลาของมาตรการชั่วคราว จะก่อให้เกิดผลกระทบในหลายมิติ กล่าวคือ

2.2.4.1 ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ

การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำนั้นก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ กล่าวคือ การขายสินค้าโดยผู้ประกอบการไทยให้แก่ผู้บริโภคในประเทศไทยต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากมูลค่าของสินค้าที่ขาย เช่น ขายสินค้ามูลค่า 100 บาท คิดภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ของ 100 บาท รวมแล้วผู้ประกอบการต้องขายสินค้าในราคา 107 บาท แต่หากเป็นสินค้าชนิดเดียวกันที่ขายโดยผู้ประกอบการต่างประเทศ และได้มีการนำเข้ามาในประเทศไทย หากสินค้านั้นมีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท จะได้รับยกเว้นทั้งอากรนำเข้า ภาษีศุลกากร และภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการขายได้ในราคา 100 บาท ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างประเทศในด้านราคา เนื่องจากการยกเว้นการเก็บภาษีดังกล่าว

ภาพที่ 3 แสดงตัวอย่างราคาขายสินค้าที่นำเข้ามาเทียบกับสินค้าที่ซื้อในประเทศมาขาย กรณีสินค้ามูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท

2.2.4.2 ผลกระทบต่อภาครัฐ

ทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการบริโภคในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ในส่วนของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม มี 2 ประเด็นที่จะต้องพิจารณา คือ การลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม และการยกเว้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนี้

1) การลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทยจัดเก็บในอัตราราคี โดยกำหนดไว้ในมาตรา 80 แห่งประมวลรัษฎากรที่ให้อัตราภาษีร้อยละ 10.0 ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้า การให้บริการ และการนำเข้า แต่อัตราภาษีดังกล่าวให้ลดลงโดยพระราชกฤษฎีกาที่ทุกรัฐบาลได้มีการเสนอออกพระราชกฤษฎีกาเพื่อลดอัตราภาษีมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบัน คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2566 เห็นชอบขยายระยะเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเหลือร้อยละ 7 (รวมภาษีท้องถิ่น) ออกไปอีก 1 ปี สำหรับการขายสินค้า การให้บริการ หรือการนำเข้าทุกกรณี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2567 เพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนภายในประเทศ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ภาคธุรกิจ อันจะทำให้เศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวได้ตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ นำไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

หากพิจารณาเทียบเคียงกับอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่ประเทศต่าง ๆ พบว่า อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ OECD และกลุ่มประเทศที่ไม่ใช่ OECD อยู่ที่อัตรา 19% และ 15% ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราที่ต่ำ และยังมี การลดอัตรารวมมาเหลือร้อยละ 7 มาโดยตลอด

2) การยกเว้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท

เนื่องจากปัจจุบันการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศและการสั่งซื้อสินค้าระหว่างประเทศเป็นไปได้โดยสะดวกสบาย ผู้บริโภคมีช่องทางในการเลือกซื้อสินค้าได้หลากหลาย ทั้งสินค้าในประเทศและสินค้าต่างประเทศ ดังนั้น ในการยกเว้นภาษีดังกล่าวทำให้ราคาสำหรับผู้บริโภคซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง และทำให้ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าจากต่างประเทศมากขึ้น ผู้ประกอบการไทย ยอดขายลดลง ภาษีที่รัฐจัดเก็บได้ก็จะลดลง

จากแหล่งข้อมูลกฤตการ พบว่า ยอดสินค้านำเข้าผ่านช่องทางพิเศษ มีจำนวนเกือบ 40 ล้านชิ้นต่อปี ที่เป็นสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท (ประมาณ 90% เป็นการนำเข้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ที่เหลือ 10% เป็นการนำเข้าผ่านทางไปรษณีย์) ดังนั้น หากคำนวณจากมูลค่าเฉลี่ยของสินค้านำเข้าราคาประมาณ 500 บาท คูณด้วยจำนวนชิ้น และคำนวณอัตรา

ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% จะพบว่า มูลค่าสูงสุดที่รัฐเสียหายจากการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มประมาณ 1,400 ล้านบาทต่อปี

ในทางปฏิบัติแล้ว หากไม่ยกเว้นภาษีจากการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำ ย่อมก่อให้เกิดภาระกับหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการนำเข้าสินค้าเป็นอย่างมาก เนื่องจากจะต้องมีการพิจารณาตรวจสอบสัมภาระทุกชนิดที่ถูกนำเข้ามาในประเทศ ทำให้ต้นทุนในการตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น และหากการตรวจสอบแล้ว พบว่า จะต้องมีการเสียภาษีก็จะมีภาระในการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติม รวมถึงต้นทุนในการเก็บรักษาสินค้าจนกว่าจะมีการชำระภาษี และหากผู้นำเข้าเลือกที่จะไม่มาชำระภาษีและทิ้งสินค้านั้นก็จะมีส่วนในการทำลายหรือส่งคืนต้นทางด้วย

จากแหล่งข้อมูลพบว่า ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2567 ถึงวันที่ 5 สิงหาคม 2567 (ระยะเวลา 4 เดือน) นับตั้งแต่กระทรวงการคลังใช้มาตรการชั่วคราวในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับของที่มีมูลค่าต่ำ พบว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้ออกใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) จำนวน 49,292 ฉบับ เพื่อเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นจำนวนเงิน 2,541,094 บาท มีผู้นำเข้ามาชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว จำนวน 32,652 ฉบับ คิดเป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 1,688,216 บาท ซึ่งเท่ากับชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วคิดเป็นร้อยละ 66.44 มีสินค้าที่ตกค้างที่ไปรษณีย์ จำนวน 16,640 ชิ้น ที่ผู้รับไม่มาจ่ายค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะเป็นภาระของภาครัฐในการจัดเก็บสินค้านั้นไว้เพื่อดำเนินกระบวนการตามกฎหมายเพื่อทำลายสินค้านั้นต่อไป

ดังนั้น หากประเทศไทยยังปรับใช้รูปแบบการจัดเก็บภาษีโดยให้กรมศุลกากรจัดเก็บตามมาตรการชั่วคราวนี้ จะทำให้ต้นทุนการดำเนินการจากทั้งกรมศุลกากร และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เพิ่มขึ้นมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่จะได้รับย่อมไม่คุ้มค่า แต่มาตรการชั่วคราวนี้จะช่วยบรรเทาภาระความไม่เสมอภาคด้านราคาของผู้ประกอบการไทยได้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายจากผู้มีอำนาจภาครัฐจากสื่อสาธารณะ

วันที่ 2 เมษายน 2567 นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวถึงความคืบหน้าการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-value Goods) ราคาไม่เกิน 1,500 บาท ว่า ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคระหว่างผู้ขายในต่างประเทศ ซึ่งไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับผู้ขายในประเทศไทยซึ่งต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มนั้น กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรจะนำเสนอกฎหมายกำหนดให้แพลตฟอร์มขายสินค้าออนไลน์ทั้งที่เป็นแพลตฟอร์มในประเทศและแพลตฟอร์มต่างประเทศ¹⁰

¹⁰ <https://www.prachachat.net/finance/news-1535234>

นายลวรรณ แสงสนิท ปลัดกระทรวงการคลัง เปิดเผยว่า ในช่วงต้น พฤษภาคม 2567 กระทรวงการคลังจะเริ่มจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) 7% จากการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-value Goods) ราคาไม่เกิน 1,500 บาท หลังผ่านความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ครม.) และจัดทำรายละเอียดของกฎหมายแล้วเสร็จ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในการขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ระหว่างผู้ประกอบการรายเล็ก หรือเอสเอ็มอี ในประเทศที่ต้องเสียภาษี VAT กับผู้ขายในต่างประเทศ ที่ไม่ได้เสียภาษี¹¹

บทสัมภาษณ์

เพื่อให้การวิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความเสมอภาคในจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้านำเข้ามูลค่าต่ำ ผู้เขียนจึงได้สัมภาษณ์นายสมศักดิ์ อนันท์วัฒน์ ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (กลุ่มธุรกิจพลังงาน) และนางสาวจิตรา ณีตะนันท์ ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการกำกับและตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร ดังนี้

นายสมศักดิ์ อนันท์วัฒน์ ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (กลุ่มธุรกิจพลังงาน) กรมสรรพากร ที่รับผิดชอบกำกับดูแลกองกฎหมาย กรมสรรพากร ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันกฎหมายการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้ากำหนดนิยามของคำว่า “นำเข้า” ไว้ในมาตรา 77/1(12) แห่งประมวลรัษฎากร โดยให้หมายถึงของได้รับยกเว้นอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร แต่ในมาตรา 81(2)(ค) แห่งประมวลรัษฎากร กลับกำหนดให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้าซึ่งจำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งการบัญญัติกฎหมายไว้เช่นนี้ อาจจะไม่เหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบันที่การซื้อขายออนไลน์มีปริมาณมากขึ้น กรมสรรพากรอยู่ในระหว่างการศึกษาหาแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมให้เหมาะสมกับบริบทประเทศไทย

นางสาวจิตรา ณีตะนันท์ ผู้อำนวยการกองมาตรฐานการกำกับและตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร ให้ความเห็นว่า โลกได้เปลี่ยนไปแล้ว กรมสรรพากรต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่เอาไปผูกไว้กับการนำเข้า ไม่เหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน การให้แพลตฟอร์มให้ความร่วมมือเป็นตัวกลางในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มจะทำให้กรมสรรพากรนอกจากจะได้จำนวนภาษีที่จัดเก็บได้ครบถ้วนแล้ว ยังได้ข้อมูลการตรวจเพื่อการวิเคราะห์ ที่จะสามารถนำไปใช้ได้หลายมิติอีกด้วย

¹¹ <https://www.posttoday.com/smart-sme/708354>

2.2.4.3 ผู้บริโภค

ในมุมมองของผู้บริโภค หากมองในด้านราคา การที่รัฐยกเว้นอากรนำเข้าภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต ให้กับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท จะทำให้ผู้บริโภคได้สินค้าที่มีราคาต่ำ แต่อาจมีความเสี่ยงจากสินค้าไม่ได้มาตรฐานที่ไม่มีการรับประกัน สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ความเสี่ยงจากการใช้วัตถุดิบที่ไม่ได้มาตรฐาน และการใช้แรงงานที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องความเสี่ยงจากการติดเชื้อโควิด-19 ที่อาจเกิดขึ้นจากการนำเข้าสินค้า

ขณะที่กระแสสินค้าจีนราคาถูกเข้าในตลาดประเทศไทยมากขึ้น ผ่านแพลตฟอร์ม อีคอมเมิร์ซ เช่น แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ Temu ที่บุกตลาดสหรัฐจนทำให้ Amazon ยอดขายลดลง ในมุมมองของผู้บริโภคก็คงหวังที่จะให้รัฐไม่ว่าจะเป็น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงพาณิชย์ ควบคุมคุณภาพสินค้าให้เป็นไปตามกำหนดและปลอดภัยด้วย ถ้าได้สินค้าที่ราคาถูกและคุณภาพดี ผู้บริโภคก็จะมีเชื่อมั่น และควบคุมสินค้า เพื่อลดปัญหาสังคมจากการนำเข้าสินค้าที่ผิดกฎหมาย เช่น อาวุธปืน หรือยาเสพติด ด้วย

2.2.4.4 แพลตฟอร์ม

ผู้เขียนได้สัมภาษณ์ นางสาวพรพรรณ ฉ่ำสุภาพ ตำแหน่ง Senior Tax Manager ของบริษัทแพลตฟอร์มขนาดใหญ่แห่งหนึ่งในประเทศ ให้ความเห็นเห็นว่า แพลตฟอร์มมีความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎหมายและจัดทำระบบเพื่อจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าที่มีมูลค่าต่ำ เนื่องจากในหลายประเทศก็ได้มีการบังคับใช้กฎหมายไปแล้ว แต่กรมสรรพากรต้องออกกฎหมายให้ชัดเจน และให้ระยะเวลาในการเตรียมการ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ ให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกส่วนได้ทราบถึงหน้าที่ของตนเอง

2.2.5 การวิเคราะห์ทิศทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

2.2.5.1 หลักการสากลในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ของ OECD

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) วางหลักการในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ตัวกลางหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลมีบทบาทสำคัญ โดยเผยแพร่หลักการและแนวทางเพื่อให้หน่วยงานจัดเก็บภาษีได้นำไปประยุกต์ปรับใช้ในการวางนโยบายและออกกฎหมายในบริบทของแต่ละประเทศไว้ในรายงาน เช่น

- 1) The International VAT/GST Guidelines¹²

¹² OECD, International VAT/GST Guidelines, [Online], 2558, Available from:

<https://www.oecd.org/tax/consumption/international-vat-gst-guidelines.pdf>. [7 สิงหาคม 2567].

2) Mechanisms for the Effective Collection of VAT/GST¹³

3) The Role of Digital Platforms in the Collection of VAT/GST on Online Sales¹⁴ และ

4) The Impact of the Growth of the Sharing and Gig Economy on VAT/GST Policy and Administration¹⁵

โดยรายงานดังกล่าว มีข้อเสนอแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เป็นสาระสำคัญ ดังนี้

1) แนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ทำได้ 2 แนวทาง กล่าวคือ

1.1) แนวทางที่กำหนดให้แพลตฟอร์มดิจิทัลมีหน้าที่ทางภาษีแทนผู้ขาย (Full VAT/GST liability regime) เป็นแนวทางที่กำหนดให้แพลตฟอร์มดิจิทัลมีหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่มเสมือนเป็นผู้ขายสินค้าให้แก่ลูกค้าเอง และรับภาระหน้าที่ในการเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากลูกค้าและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่หน่วยงานจัดเก็บภาษี

1.2) แนวทางที่ให้ผู้ขายมีหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่มตามเดิม ซึ่งโดยหลักการทั่วไป การขายในประเทศหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นของผู้ขาย หากผู้ขายเป็นผู้ประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่มและมีหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีนำเข้าเป็นหน้าที่ของผู้ซื้อ โดยที่ผู้ซื้อที่เป็นผู้นำเข้าจะมีหน้าที่ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการซื้อสินค้าที่นำเข้านั้น โดยไม่ได้กำหนดให้แพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นผู้มีหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่ม แพลตฟอร์มดิจิทัลจะไม่ต้องรับภาระหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการผ่านทางแพลตฟอร์มดิจิทัล แต่กำหนดให้แพลตฟอร์มดิจิทัลอาจมีบทบาทในการช่วยสนับสนุนข้อมูลหรือให้ความรู้แก่ผู้ขายหรือผู้ให้บริการผ่านแพลตฟอร์มเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่ม

¹³ OECD, Mechanisms for the Effective Collection of VAT/GST, Paris: OECD Publishing, [Online], 2560, Available from: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/mechanisms-for-the-effective-collection-of-VAT-GST.pdf>. [7 สิงหาคม 2567].

¹⁴ OECD, The Role of Digital Platforms in the Collection of VAT/GST on Online Sales, Paris: OECD Publishing, [Online], 2562, Available from: <https://www.oecd.org/tax/consumption/the-role-of-digital-platforms-in-the-collection-of-vat-gst-on-online-sales.pdf> [7 สิงหาคม 2567].

¹⁵ OECD, The Impact of the Growth of the Sharing and Gig Economy on VAT/GST Policy and Administration, [Online], 2564, Available from: https://www.oecd.org/en/publications/the-impact-of-the-growth-of-the-sharing-and-gig-economy-on-vat-gst-policy-and-administration_51825505-en.html [7 สิงหาคม 2567].

2) หน้าที่ของแพลตฟอร์มต่างประเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี แพลตฟอร์มดิจิทัลสามารถมีบทบาทในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกรรมข้ามพรมแดนได้ โดยอาจกำหนดหน้าที่ทางภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับแพลตฟอร์ม ดังต่อไปนี้

2.1) การจัดเก็บและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มจากลูกค้าผู้ซื้อสินค้า/บริการ ผ่านแพลตฟอร์ม โดยให้แพลตฟอร์มดิจิทัลทำหน้าที่เก็บและนำส่งภาษีจากธุรกรรมที่เกิดขึ้นผ่านแพลตฟอร์ม

2.2) การนำส่งและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานจัดเก็บภาษีเนื่องจากแพลตฟอร์มดิจิทัลมีข้อมูลของผู้ซื้อ ผู้ขาย และรายการธุรกรรม ซึ่งมีประโยชน์ในการบริหารจัดการเก็บภาษี โดยต้องพิจารณากฎหมายข้อมูลส่วนบุคคลและกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

2.3) เป็นตัวกลางในการให้คำแนะนำและความรู้แก่ผู้ขาย แพลตฟอร์มดิจิทัลสามารถให้ความรู้และการสนับสนุนเกี่ยวกับหน้าที่ทางภาษีแก่ผู้ขาย

3) ประเด็นเชิงนโยบายที่ต้องพิจารณาในการร่างกฎหมาย

การร่างหลักการและกฎหมายที่จะกำหนดหน้าที่ของแพลตฟอร์มในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ประเด็นสำคัญเชิงนโยบายที่ผู้ออกนโยบายจะต้องพิจารณามี 3 ประเด็น ดังนี้

3.1) การกำหนดหน้าที่ทางภาษีให้แก่แพลตฟอร์มดิจิทัล ภาครัฐต้องพิจารณาว่าจะกำหนดหน้าที่ทางภาษีเฉพาะแพลตฟอร์มดิจิทัลต่างประเทศ หรือรวมถึงแพลตฟอร์มท้องถิ่นด้วย

3.2) ประเภทของผู้ประกอบการหรือผู้ขายที่จะใช้กฎหมายบังคับ ภาครัฐต้องพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายกับทั้งผู้ขายต่างประเทศและผู้ขายท้องถิ่น เพื่อลดภาระในการจำแนกประเภทของผู้ขาย

3.3) สินค้าที่จะต้องถูกจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาครัฐต้องพิจารณาเงื่อนไขของสินค้าที่จะบังคับใช้กฎหมาย โดย OECD แนะนำให้จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำเพื่อเพิ่มรายได้

2.2.5.2 แนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่มีการขายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods: LVG) โดยผู้ขายสินค้าต่างประเทศที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์ม ในประเทศต่าง ๆ

ตารางที่ 2 สรุปแนวทางการดำเนินการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้ามูลค่าต่ำ ในประเทศต่าง ๆ

ประเทศ	แนวทางการดำเนินการ
ฝรั่งเศส	ยกเลิกการยกเว้นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้ามูลค่าต่ำ โดยใช้วิธีการจัดเก็บ ดังนี้ - หากเป็นสินค้าที่ขายในแพลตฟอร์มที่ตั้งอยู่ในประเทศ กำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม - แต่ถ้าเป็นการขายผ่านแพลตฟอร์มที่จดทะเบียนจัดตั้งนอกกลุ่มประเทศ EU กำหนดให้แพลตฟอร์มแต่งตั้งตัวแทนภาษีในฝรั่งเศส เพื่อจดทะเบียนและยื่นภาษีมูลค่าเพิ่มแทนในนามของผู้ประกอบการ ¹⁶
แคนาดา	กำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้ามูลค่าต่ำทั้งหมด ¹⁷
ออสเตรเลีย	ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2561 ออสเตรเลียจะจัดเก็บภาษี Goods and Service Tax (GST) ในอัตราร้อยละ 10 สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 24,000 บาท) เฉพาะการขายที่ผ่านแพลตฟอร์มแบบ B2C สำหรับผู้บริโภคที่ไม่ได้จดทะเบียนและไม่มีหมายเลขธุรกิจ โดยผู้ประกอบการต้องขึ้นทะเบียน
สิงคโปร์	ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 สิงคโปร์เริ่มจัดเก็บภาษี Goods and Service Tax (GST) สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 400 สิงคโปร์ดอลลาร์ (ประมาณ 10,000 บาท) สำหรับการซื้อขายที่ผ่านแพลตฟอร์มแบบ B2C กำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่ต้องจดทะเบียนและนำส่งภาษีแทนผู้นำเข้า แต่หากเป็น B2B ใช้วิธี reverse charge
สหภาพยุโรป	ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 จัดเก็บภาษี VAT สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ ที่มีมูลค่าระหว่าง 10-22 EU (ประมาณ 350-850 บาท) โดยให้ผู้ขายสินค้าบนแพลตฟอร์มลงทะเบียนในระบบ Import One-Stop shop (IOSS) และนำส่งภาษี

¹⁶ นิชาภัทร นาวาประดิษฐ์, ภาษีธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์ม : ความท้าทายของกรมสรรพากร (ตอนที่ 2), สรรพากรสารสิน (สิงหาคม 2563): 51-55

¹⁷ วิชริณี คุปตานนท์, ศรุต จงบุญยุติเจริญ และ บารมี อินทรลิม. ภาษีธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์ม : ความท้าทายของกรมสรรพากร (ตอนจบ). สรรพากรสารสิน (กันยายน 2563): 63-69.

หากเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างออสเตรเลีย¹⁸ สหราชอาณาจักร¹⁹ และสิงคโปร์²⁰ ที่เป็นประเทศที่ได้นำหลักการสากลอ้างอิงตาม OECD ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบาย และออกกฎหมายกำหนดให้ธุรกรรมการซื้อขายสินค้าจากต่างประเทศอยู่ภายใต้บังคับภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยให้ผู้ขายต่างประเทศและแพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เมื่อมีการซื้อขายสินค้าให้แก่ลูกค้าในประเทศ พบประเด็น ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบแนวทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำตามหลักการของ OECD ตามแนวทางของ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์

องค์ประกอบ	หลักการของ OECD	ประเทศ ออสเตรเลีย	สหราชอาณาจักร	สาธารณรัฐ สิงคโปร์
1. ประเภทสินค้านำเข้า “สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าต่ำ”	/	/	/	/
		มูลค่าไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย	มูลค่าต่ำกว่า 135 ปอนด์	มูลค่าต่ำกว่า 400 ดอลลาร์สิงคโปร์
2. ผู้ประกอบการ	ต่างประเทศ	/	/	/
	ในประเทศ	เพื่อลดภาระของแพลตฟอร์มในการจำแนกประเภท	/	X
3. แพลตฟอร์ม	ต่างประเทศ	/	/	/
	ในประเทศ	ควรมีหน้าที่ทางภาษีเท่าเทียมกัน	/	/

¹⁸ ATO, GST on low value imported goods, [Online], 2561, Available from: <https://www.ato.gov.au/Business/International-tax-for-business/GST-on-low-value-imported-goods> [7 สิงหาคม 2567].

¹⁹ HMRC, VAT and overseas goods sold to customers in the UK using online marketplaces, [Online], 2561, Available from: <https://www.gov.uk/guidance/vat-and-overseas-goods-sold-to-customers-in-the-uk-using-online-marketplaces> [7 สิงหาคม 2567].

²⁰ IRAS, IRAS e-Tax Guide GST: Taxing imported low-value goods by way of the overseas vendor registration regime (Third Edition), [Online], 2561, Available from: [https://www.iras.gov.sg/media/docs/default-source/e-tax/gst-e-tax-guide_taxing-imported-low-value-goods-by-way-of-the-overseas-vendor-registration-regime_\(1st-ed\).pdf?sfvrsn=b1a36692_6](https://www.iras.gov.sg/media/docs/default-source/e-tax/gst-e-tax-guide_taxing-imported-low-value-goods-by-way-of-the-overseas-vendor-registration-regime_(1st-ed).pdf?sfvrsn=b1a36692_6) [7 สิงหาคม 2567].

ตารางที่ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	หลักการของ OECD	ประเทศ ออสเตรเลีย	สหราชอาณาจักร	สาธารณรัฐ ลิงคโปร์
4. หน้าที่ของแพลตฟอร์ม (จดทะเบียน/เรียกเก็บ/นำส่ง)	แนะนำให้ออกแบบกระบวนการให้ปฏิบัติตามได้ง่ายไม่ซับซ้อน แพลตฟอร์มต่างประเทศใช้ระบบจดทะเบียนอย่างง่าย (Simplified Registration) เรียกเก็บและนำส่งเพียงอย่างเดียว (Pay-only) ไม่มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี และไม่สามารถใช้เครดิตภาษี	ในประเทศจดทะเบียนและ มีหน้าที่เต็มรูปแบบ ตามกฎหมายภายใน (Standard Registration) แพลตฟอร์มต่างประเทศใช้หลักการตาม OECD Simplified Registration	แพลตฟอร์มในประเทศและต่างประเทศจดทะเบียนและมีหน้าที่เต็มรูปแบบ ตามกฎหมายภายใน ตามกฎหมายในการออกใบกำกับภาษี	ในประเทศจดทะเบียนและ มีหน้าที่เต็มรูปแบบ ตามปกติ แพลตฟอร์มต่างประเทศใช้หลักการตาม OECD Simplified Registration

2.3 สรุปผลการศึกษา

2.3.1 สรุปข้อกำหนด ปัญหา และแนวทางสากลในการบริหารจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ กรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods)

1) บทบัญญัติของกฎหมายในปัจจุบัน

ธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้บังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีผู้ขายเป็นผู้ประกอบการไทย หากมีการขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มให้แก่ผู้ซื้อในประเทศ ผู้ขายมีหน้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 จากผู้ซื้อสินค้าและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าวให้แก่กรมสรรพากร

กรณีผู้ประกอบการขายสินค้าโดยการนำเข้า ผ่านทางแพลตฟอร์มออนไลน์ให้กับผู้ซื้อในประเทศ กฎหมายกำหนดให้ผู้นำเข้าสินค้า (ผู้ซื้อ) เป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยคำนวณจากฐานภาษี (มูลค่าสินค้านำเข้ารวมอากรขาเข้ารวมภาษีสรรพสามิต) คูณอัตรากำหนดภาษีมูลค่าเพิ่ม (อัตราร้อยละ 7) เมื่อสินค้านั้นผ่านพิธีการศุลกากร เจ้าพนักงานศุลกากรจะประเมินมูลค่าของสินค้านำเข้าเพื่อ

คำนวณมูลค่าอากรนำเข้าและภาษีอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อใช้เป็นฐานภาษีในการคำนวณ หากเป็นกรณีที่เป็นสินค้าที่ส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ผู้ซื้อสินค้าต้องไปชำระภาษีที่เกี่ยวข้อง ณ ที่ทำการไปรษณีย์ หรือชำระกับผู้ให้บริการขนส่งพัสดุต่างประเทศ แต่การที่กรมศุลกากรยกเว้นการเก็บอากรนำเข้า สำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท ทำให้ผู้นำเข้าไม่ต้องชำระทั้งอากรและ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคทางการค้า

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศในปัจจุบันประกอบด้วย การจัดเก็บอากรขาเข้าโดยกรมศุลกากร ภาษีมูลค่าเพิ่มโดยกรมสรรพากร และ ภาษีสรรพสามิตโดยกรมสรรพสามิต ซึ่งกรมสรรพากรและกรมสรรพสามิตได้ผูกข้อกำหนดให้ยกเว้น ภาษีสำหรับสินค้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาทไว้กับการจัดเก็บอากรขาเข้าของกรมศุลกากร เพียงเพื่อ ลดต้นทุนการดำเนินงานของภาครัฐในการจัดเก็บภาษี แต่ในทางกลับกันการยกเว้นดังกล่าวเป็น ช่องว่างทางกฎหมาย ทำให้สินค้ามูลค่าต่ำในประเทศไทยมีต้นทุนในการขายที่สูงกว่าสินค้าที่นำเข้า จากต่างประเทศ ส่งผลให้มูลค่าสินค้าชนิดเดียวกันที่ซื้อในประเทศมีราคาสูงกว่าสินค้าที่นำเข้าจาก ต่างประเทศ

ปัญหาที่พบต่อมา คือ การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ซื้อสินค้าเป็นบุคคลธรรมดา หรือผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Business to consumers: B2C) แม้ว่าข้อกำหนดกำหนดให้นำเข้าสินค้าเป็นผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่เนื่องจากผู้ซื้อที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มส่วนใหญ่ มักจะไม่ปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีให้ถูกต้อง ส่งผลให้ กรมสรรพากรไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากรูขุมรูปร่างดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) แนวทางสากลในการบริหารจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์และการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ได้เผยแพร่ แนวทางและหลักการสากลในการบริหารจัดการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล สำหรับประเทศ สมาชิกและประเทศอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้ในการอ้างอิงสำหรับการพิจารณาออกนโยบายและออก กฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ โดย OECD ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญที่จะให้ตัวกลางหรือแพลตฟอร์มมีบทบาทในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากตัวกลางหรือแพลตฟอร์มมีข้อมูลที่สำคัญและมีความพร้อมในเรื่องระบบมากกว่ารัฐ

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์ ได้นำร่องโดยนำหลักการสากลอ้างอิงตาม OECD ไปประยุกต์ใช้ในการกำหนด นโยบายและออกกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการต่างประเทศที่ขายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กำหนดและขายผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัลให้แก่ลูกค้าในประเทศ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.3.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และปัญหาการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้เขียนพบว่า การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มีปัญหาและความท้าทายที่เกิดจากช่องว่างของกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขายสินค้าโดยผู้ประกอบการต่างประเทศที่ขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซให้แก่ผู้ซื้อในประเทศไทยที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท

โดยพบว่า ปริมาณและมูลค่าการขายสินค้าโดยผู้ประกอบการทางอินเทอร์เน็ตและการขายสินค้าผ่านแพลตฟอร์มที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางมีการอัตราการเติบโตเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ปริมาณสินค้านำเข้าที่ต้องผ่านการตรวจสอบที่ด่านศุลกากรเพื่อการเสียอากรและภาษีมูลค่าเพิ่มมีจำนวนมากขึ้น จนทำให้ไม่สามารถตรวจสอบและจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากสินค้าทุกชิ้นที่นำเข้าได้ ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายยกเว้นอากรศุลกากรและภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้านำเข้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท แต่การที่กระทรวงการคลังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง ซึ่งกำหนดไว้เป็นมาตรการระยะสั้น โดยให้กรมศุลกากรและบริษัท ไปรษณีย์ไทย จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้า ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2567 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 แล้วก็ตาม มาตรการชั่วคราวดังกล่าว ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ยังพบช่องว่างในการสำแดงราคาสินค้า ขาดการประชาสัมพันธ์ทำให้ทั้งผู้ประกอบการไม่ทราบถึงวิธีการปฏิบัติงาน และ ผู้ซื้อไม่ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องไปจ่ายค่าภาษี จึงทำให้ผู้ซื้อไม่มาชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ทำให้ไปรษณีย์ไทยและกรมศุลกากรมีสินค้าตกค้างและต้องส่งคืนต้นทางจำนวนมาก ต้นทุนการจัดเก็บสูง รวมถึง ไม่มีระบบงานการออกใบเสร็จรับเงินที่ดีพอ เป็นการทำได้ด้วยมือ ไม่มีระบบตรวจเช็ค จึงอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้

การที่จะสร้างความเสมอภาคทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศในด้านราคาขายของสินค้า เนื่องจากผู้ประกอบการไทยมีหน้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 จากผู้ซื้อ แต่ผู้ประกอบการต่างประเทศที่นำเข้าสินค้ามาขายที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท ไม่มีหน้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เพราะกฎหมายกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ซื้อเป็นผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม และกำหนดให้การนำเข้าสำเร็จเมื่อผ่านพิธีการศุลกากร ไม่ใช่การชำระค่าบริการ (Tax point) ซึ่งควรที่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย รวมถึงจุดความรับผิดชอบ โดยให้แพลตฟอร์มเป็นผู้เก็บและนำส่งแทน เนื่องจากแพลตฟอร์มมีข้อมูลมูลค่าสินค้า ผู้ซื้อ ผู้ขาย และช่องทางการขนส่ง เพื่อลดภาระในการตรวจสอบของภาครัฐ

จากการวิเคราะห์บทสัมภาษณ์จากผู้มีอำนาจจากสื่อสาธารณะ และจากการที่ผู้เขียนสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐผู้มีอำนาจในการเสนอปรับปรุงกฎหมายและกำกับดูแลมาตรฐานการตรวจสอบภาษีกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และภาคเอกชนที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียประเด็นปัญหา

การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods: LVG) ผู้ให้สัมภาษณ์ต่างเห็นพ้องต้องกันว่า กฎหมายปัจจุบันก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย เห็นควรให้แพลตฟอร์มต่างประเทศเป็นหน่วยจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วนำส่งภาครัฐเพื่อลดภาระของผู้บริโภคและลดต้นทุนการจัดเก็บของภาครัฐ หลักการดังกล่าวจะช่วยเพิ่มความเสมอภาคในการทำธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในประเทศและต่างประเทศ ในสภาวะที่ธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้ามูลค่าต่ำของออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และสิงคโปร์ พบประเด็นที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ดังนี้

ประเด็นที่เหมือนกัน

1) ทุกประเทศไม่ยกเลิกลักษณะมูลค่าขั้นต่ำในการผ่อนปรน (De Minimis Threshold : DMT หรือ De Minimis) แต่อาจมีการเปลี่ยนมูลค่าตามอัตราเงินเฟ้อ โดยประเทศออสเตรเลีย กำหนดให้ผู้ที่ย้ายสินค้าซึ่งเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ออสเตรเลีย ไม่ต้องเสียอากรและได้รับการผ่อนผันในพิธีการนำเข้า สิงคโปร์กำหนดมูลค่าต่ำที่ 400 ดอลลาร์สิงคโปร์ สหราชอาณาจักรกำหนดมูลค่าของสินค้านำเข้าต้องมีมูลค่าต่ำกว่า 135 ปอนด์

2) ทุกประเทศให้แพลตฟอร์มเป็นผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้นำเข้า

ประเด็นที่แตกต่างกัน

1) หน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่ละประเทศมีการกำหนดหน้าที่ในการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแตกต่างกัน โดยสหราชอาณาจักรและสิงคโปร์กำหนดให้เฉพาะผู้ขายสินค้าที่จดทะเบียนในต่างประเทศที่ต้องมาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มและให้แพลตฟอร์มนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้ แต่ออสเตรเลียกำหนดให้แพลตฟอร์มนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้ทั้งหมดไม่ว่าผู้ขายจะจดทะเบียนในออสเตรเลียหรือต่างประเทศ

2) การออกใบกำกับภาษี สำหรับออสเตรเลียและสิงคโปร์ กำหนดหน้าที่ของผู้ประกอบการต่างประเทศที่มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นการจดทะเบียนอย่างง่าย (Simplified pay-only regime) ซึ่งเป็นระบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มอย่างเดียว ไม่มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษีและผู้ซื้อไม่สามารถใช้เป็นภาษีซื้อได้ โดยให้ยื่นภาษีเป็นรายไตรมาส สหราชอาณาจักรกำหนดให้ผู้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีหน้าที่ออกใบกำกับภาษีเต็มรูปแบบด้วย

ซึ่งความแตกต่างของกฎหมายแต่ละประเทศนั้น กรมสรรพากรควรจะศึกษาวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียในบริบทของประเทศไทยเพื่อนำมาประยุกต์เป็นแนวทางในการร่างแนวปฏิบัติในรายละเอียดต่อไป

จากการศึกษายังพบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางปฏิบัติงาน หากกำหนดให้แพลตฟอร์มนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแทนดังกล่าว เช่น

1) ประเด็นการจัดเก็บภาษีซ้ำ หากให้แพลตฟอร์มเป็นผู้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้นำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำ กรณีสินค้าหลายชิ้นถูกส่งในพัสดุเดียวกัน (single consignment) เช่น ส่งสินค้ามูลค่าต่ำ (Low Value Goods) มารวมกับสินค้าราคาสูงจะแยกอย่างไร หรือ การส่งสินค้ามูลค่าต่ำมาหลายชิ้นในกล่องเดียวแต่หากรวมกันแล้วมีมูลค่าเกินกว่า 1,500 บาท ซึ่งอาจทำให้สินค้าชิ้นเดียวถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากทั้งแพลตฟอร์มและศุลกากร หากไม่มีระบบแบบ online real time ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างแพลตฟอร์มและกรมศุลกากร

2) การที่ให้แพลตฟอร์มนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มให้เฉพาะสินค้ามูลค่าต่ำ หากเป็นสินค้าที่กำหนดราคาที่ไม่ใช่เงินบาท จะใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันใด

3) ระบบการนำส่งภาษีควรเป็นระบบที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้บริการ กล่าวคือ วิธีการกระบวนการ และขั้นตอนการนำส่งภาษีต้องง่าย ไม่ซับซ้อน

4) ระยะเวลาที่กฎหมายให้ผู้ประกอบการแพลตฟอร์มเตรียมตัวจัดทำระบบนำส่งภาษีมูลค่าต่ำสำหรับสินค้ามูลค่าต่ำ ควรให้ระยะเวลาพอสมควร เนื่องจากธุรกรรมมีปริมาณมาก

5) หากเป็นการซื้อสินค้าผ่านแพลตฟอร์มที่ไม่ใช่ e-commerce เช่น Advertising platform การ Live ขายของผ่านทาง Facebook หรือ Tiktok จะดำเนินการจัดเก็บภาษีจากการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำอย่างไร ซึ่งประเทศอื่น ๆ ไม่ได้กล่าวถึงไว้

สำหรับประเด็นการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มที่ประเทศไทยยังคงใช้นโยบายลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มให้เหลือร้อยละ 7 ซึ่งจากข้อมูลพบว่า ในประเทศที่อยู่ในกลุ่ม OECD และประเทศที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม OECD ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 4 ที่มีอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มต่ำที่สุด รองมาจากแคนาดา ไต้หวัน และอาหรับเอมิเรตส์ จึงมีความจำเป็นที่ผู้มีอำนาจต้องทบทวนบทบาทการดำเนินนโยบายให้เหมาะสมกับสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้น

นอกจากมิติในทางการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าหน่วยงานของรัฐควรจะพิจารณานโยบายอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น กำหนดให้มีข้อบังคับผลิตภัณฑ์ภาษาไทย การควบคุมคุณภาพของสินค้า การได้รับมาตรฐานอุตสาหกรรม การละเมิดลิขสิทธิ์ หรือการนำเข้าสินค้าที่ผิดกฎหมาย จึงมีความจำเป็นที่หน่วยราชการทุกฝ่ายจะต้องมีการปรับตัวและตระหนักถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกันอย่างจริงจังเพื่อเศรษฐกิจสังคมไทยที่มั่นคงต่อไป

บทที่ 3

ข้อเสนอ

จากการศึกษาเพื่อเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) ปัญหาช่องว่างของกฎหมาย สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามหลักการสากล และการนำไปใช้ของต่างประเทศ ในบทนี้ผู้เขียน จึงได้สรุปข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่ กรมสรรพากร กรมศุลกากร และกรมสรรพสามิต นำไปพิจารณาในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย เพื่อสร้างความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กรณีการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ (Low-Value Goods) ในประเทศไทย ดังนี้

3.1 ข้อเสนอเชิงนโยบาย

3.1.1 กรมศุลกากร

1) การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ ตามหลักเกณฑ์มูลค่าขั้นต่ำในการผ่อนปรน (De Minimis Threshold: DMT หรือ De Minimis) ซึ่งเป็นไปตามคำแนะนำขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization หรือ WCO) ที่กำหนดที่ 1,500 บาท เหมาะสมแล้ว เพื่อเป็นการลดต้นทุนการจัดเก็บอากรขาเข้าของกรมศุลกากร และเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ โดยทำให้สินค้าเคลื่อนย้ายได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว

2) ให้ยกเลิกมาตรการชั่วคราว ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท ลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2567 ซึ่งจะมีผลถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567

3) กำหนดให้ตัวแทนออกของ (ชิปปิ้ง) ซึ่งประกอบกิจการเป็นตัวแทนของผู้นำเข้าและผู้ส่งออกในการดำเนินพิธีการศุลกากรแทนผู้นำเข้าและผู้ส่งออกซึ่งเป็นเจ้าของสินค้า จัดทำใบขนสินค้ายื่นใบขนสินค้าต่อเจ้าพนักงานศุลกากร ณ ด่านศุลกากรเพื่อให้มีการตรวจปล่อยสินค้า และส่งมอบสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศให้แก่ผู้นำเข้า เป็นผู้เก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและนำส่งให้กรมสรรพากรแทนผู้นำเข้า ในกรณีสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท โดยออกใบขนสินค้าเป็น “LVG” กรณีที่นำเข้าสินค้าที่ไม่ได้ซื้อผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล

4) แก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการในการปฏิบัติพิธีศุลกากรสำหรับการนำเข้า ที่เกี่ยวกับของเร่งด่วนในบางกรณี โดยให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับของที่ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มโดยแพลตฟอร์มไปแล้ว เพื่อป้องกันการเสียภาษีซ้ำซ้อน โดยกรมศุลกากรต้องจัดทำระบบเพื่อเชื่อมต่อกับแพลตฟอร์มที่ต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอในการพิจารณา และหากสินค้าใดยังไม่ถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม จะต้องเข้าสู่พิธีการปกติและเรียกเก็บภาษี ณ จุดผ่านแดน เช่นเดิม

3.1.2 กรมสรรพากร

3.1.2.1 ประเด็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

ในช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ รัฐได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาลดอัตราภาษี VAT ซึ่งจะพิจารณาต่อในทุก 2 ปีเพื่อให้จัดเก็บในอัตรา 7% เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับประชาชนในช่วงที่ประเทศประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจ จนถึงปัจจุบันสถานการณ์เศรษฐกิจไม่ได้อยู่ภาวะวิกฤติแล้ว การค้าขายสินค้าออนไลน์มีปริมาณและมูลค่าที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้รัฐ ผู้เขียนเห็นควรเสนอให้ กรมสรรพากรพิจารณาอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม ออกเป็น 2 อัตรา กล่าวคือ ให้จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไปที่เป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวันในอัตรา 7% และให้จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตรา 10% สำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น สุรา บุหรี่ ทองคำ และรถยนต์ ซึ่งจะทำให้รัฐมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่มากขึ้นจากสินค้าฟุ่มเฟือย และยังทำให้เกิดความเสมอภาคสำหรับผู้มีรายได้น้อย เนื่องจากปริมาณรายได้ต่อภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระ ของผู้ที่มีรายได้น้อยจะชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราที่สูงกว่าสำหรับการบริโภคสินค้าที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน

3.1.2.2 ประเด็นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ

1) เสนอแก้ไขบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากร มาตรา 81(2)(ค) แห่งประมวลรัษฎากร โดยแก้ไขการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ไม่ให้รวมถึงสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในด้านต้นทุนและการแข่งขันด้านราคาขายระหว่างผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างประเทศ

2) กำหนดให้ผู้นำเข้าเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มจากการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมาในประเทศไทยเมื่อได้มีการนำเข้าสินค้าตามมาตรา 77/2(2) และมาตรา 78/2 แห่งประมวลรัษฎากร แต่ได้มีการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการนำเข้าสินค้าที่จำแนกประเภทไว้ในภาคว่าด้วยของที่ได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร กล่าวคือ ที่จำแนกไว้ในภาค 4 ของพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งในภาค 4

3) ในการพิจารณาว่าสินค้ามีราคาไม่เกินมูลค่าที่ได้รับยกเว้นอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรหรือไม่ ให้พิจารณาเป็นรายชิ้น โดยราคาตามกฎหมายศุลกากร คือ ราคา CIF และ ใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามมาตรา 9 แห่งประมวลรัษฎากร

4) กำหนดให้ผู้ประกอบการต่างประเทศที่ได้ขายสินค้าที่มีราคาไม่เกินมูลค่าที่ได้รับยกเว้นอากร ตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร โดยไม่เป็นสิ่งของต้องห้ามหรือต้องจำกัดตามกฎหมายศุลกากรจากต่างประเทศแก่ผู้ซื้อที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในประเทศไทย และได้มีการส่งสินค้านั้นให้แก่ผู้ซื้อในประเทศไทย มอบหน้าที่ให้ “ดิจิทัลแพลตฟอร์ม” เป็นผู้ขายสินค้า (Supplier) แทนผู้ขาย โดยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร เฉพาะกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

4.1) เป็นธุรกรรมการขายสินค้าจากผู้ประกอบการต่างประเทศให้แก่ผู้บริโภคในประเทศไทย ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (B2C)

4.2) สินค้านั้นมีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท และ

4.3) เฉพาะธุรกรรมการซื้อขายสินค้า ที่เกิดขึ้นบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบกิจการแพลตฟอร์ม ไม่ว่าจะแพลตฟอร์มนั้นจะจดทะเบียนในประเทศหรือต่างประเทศ โดยแพลตฟอร์มนั้นมีอำนาจในการควบคุมราคาสินค้า รวมถึงเป็นผู้ควบคุมการชำระเงิน

เมื่อดิจิทัลแพลตฟอร์มถูกถือว่าเป็น ผู้ขายสินค้า (Supplier) แทนผู้ขาย จะต้องรับผิดชอบเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการขายสินค้านั้นไม่เกิน 1,500 บาท ของผู้ขายต่างประเทศ (ไม่ว่าจะจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่) ที่ขายให้ผู้ซื้อไทยที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

5) แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร กำหนดให้ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการนำเข้า กรณีผู้ประกอบการดิจิทัลแพลตฟอร์มนำส่งแทน ให้ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้นเมื่อได้มีการชำระราคาค่าสินค้า เนื่องจากผู้ประกอบการแพลตฟอร์มจะทราบถึงข้อเท็จจริงว่าการชำระราคาสินค้านั้นสำเร็จแล้วหรือไม่และเมื่อใด

6) กำหนดหน้าที่ให้ผู้ประกอบกิจการแพลตฟอร์มมีหน้าที่ในการปฏิบัติการทางภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ การจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมูลค่าของฐานภาษีที่ต้องจดทะเบียน คือ มีรายรับเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปี โดยควรกำหนดให้เป็นไปโดยง่าย (Simplified pay-only regime) และในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ซื้อที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (B2C) ผ่านแพลตฟอร์ม เนื่องจากแพลตฟอร์มที่ได้ดำเนินการกิจการเกือบทั้งหมดบนระบบอิเล็กทรอนิกส์อยู่แล้ว

โดยกำหนดคุณลักษณะของ Simplified pay-only regime เช่น

6.1) จัดทะเบียนอย่างง่าย โดยใช้เอกสารเพียง ภ.พ.01.9 และ notarized Certificate of Incorporation โดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งตัวแทนในประเทศหรือต้องวางเงินประกัน

6.2) ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษี จะเฉพาะยอดขาย

6.3) ไม่ต้องออกใบกำกับภาษี

6.4) ยื่นแบบ e-Filing และชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้ยื่นแบบฯ เป็นรายไตรมาส

7) สำหรับการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำ โดยผู้ซื้อที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ผ่านการซื้อขายแบบ B2C ที่ไม่ได้ซื้อผ่าน e-commerce แพลตฟอร์ม เช่น ซื้อจากการไลฟ์ขายของใน Facebook Tiktok ควรกำหนดให้ “ตัวแทนออกของ (ชิปปิ้ง)” เป็นผู้แทนในการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มแทนผู้ซื้อ เพื่อลดภาระผู้ซื้อที่จะต้องไปจ่ายภาษีมูลค่าเพิ่มที่ไปรษณีย์ก่อนนำของออกมา ทั้งนี้ต้องจัดทำระบบเพื่อรองรับการสำแดงสินค้าที่แพลตฟอร์มเป็นผู้นำภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว และสินค้าที่ยังไม่ได้รับการนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตัวแทนออกของ (ชิปปิ้ง) ทั้งในประเทศและนอกประเทศ จะถูกพิจารณาว่าเป็นผู้ขาย (suppliers) แทนผู้ขายต่างประเทศ หากเข้าเงื่อนไข ดังนี้

(1) ไม่มีแพลตฟอร์มที่ถูกพิจารณาว่าเป็นผู้ขายสินค้า และ

(2) ทำหน้าที่จัดหาหรือช่วยเหลือในการใช้ที่อยู่นอกประเทศไทยในการรับสินค้า หรือจัดซื้อหรือช่วยเหลือในการจัดซื้อสินค้า

ทั้งนี้ ตัวแทนออกของไม่ต้องออกใบกำกับภาษีสำหรับการขายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำของผู้ประกอบการต่างประเทศที่ตนช่วยเหลือค้า ซื้อสินค้าหรือช่วยส่งสินค้าจากต่างประเทศมาให้ลูกค้าผู้นั้นในไทย

8) สำหรับผู้ซื้อที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม แบบ B2B ไม่ว่าจะการซื้อขายจะเกิดบนแพลตฟอร์มหรือไม่ใช่แพลตฟอร์ม ให้ยังคงให้เป็นไปตามกฎหมายเดิมที่มีอยู่ เพียงยกเลิกการยกเว้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท ซึ่งหมายความว่า หากนำเข้าสินค้าจะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตั้งแต่บาทแรก โดยให้กรมศุลกากรและไปรษณีย์จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้ ก็จะสามารถปิดช่องโหว่ทางกฎหมายได้ สำหรับแนวทางการนำส่งไม่มีความจำเป็นต้องไปเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผู้ประกอบการดังกล่าวทราบถึงหน้าที่ทางภาษีและดำเนินการเป็นปกติอยู่แล้ว ประกอบกับเพื่อป้องกันความยุ่งยากที่อาจเกิดขึ้นหากต้องมีการแยกวิธีการเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในกรณีดังกล่าว

โดยสรุปผลการศึกษา ผู้เขียนขอเสนอกรอบนโยบายเพื่อสร้างความเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการนำเข้าสินค้ามูลค่าต่ำ ดังนี้

ประเภทผู้ บริโภค	สินค้าประเภท ในประเทศ	ช่องทางขาย Platform/ Non- Platform	ประเภทช่องทางขาย	การลดหย่อนกฎหมาย VAT		การปรับปรุงกฎหมาย VAT	
				ต่ำกว่า 1,500	สูงกว่า 1,500 บาท	ต่ำกว่า 1,500	สูงกว่า 1,500 บาท
1. ผู้ซื้อ ที่จดทะเบียน VAT (B2C)	สินค้า ต่างประเทศ	ผ่าน Platform	Platform ต่างประเทศ เช่น Temu ebay Amazon	x	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	/ (Platform เป็นผู้ส่ง VAT เหนือ แบบ Simplify Approach)	x
			Platform ในประเทศ เช่น Lazada HS Shopee TH	x	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	/ (Platform เป็นผู้ส่ง VAT เหนือ แบบ Simplify Approach)	x
		ไม่ผ่าน Platform เช่น FB Live Tiktok หน้าร้าน	x	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	/ ให้ความเห็นออกของ (จับบังคับ ให้ผู้ส่ง VAT เหนือ)	x	
	สินค้าในประเทศ	ผ่าน Platform	Platform ต่างประเทศ เช่น Temu ebay Amazon	/	/	x	x
			Platform ในประเทศ เช่น Lazada HS Shopee TH	/	/	x	x
		ไม่ผ่าน Platform เช่น FB Live Tiktok หน้าร้าน	/	/	x	x	
2. ผู้ซื้อ ที่จดทะเบียน VAT (B2B)	สินค้า ต่างประเทศ	ผ่าน Platform	Platform ต่างประเทศ เช่น Temu ebay Amazon	x	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	x
			Platform ในประเทศ เช่น Lazada HS Shopee TH	x	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	x
		ไม่ผ่าน Platform เช่น FB Live Tiktok หน้าร้าน	x	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	/ (ผู้ขายเป็นผู้เสีย VAT)	x	
	สินค้าในประเทศ	ผ่าน Platform	Platform ต่างประเทศ เช่น Temu ebay Amazon	/	/	x	x
			Platform ในประเทศ เช่น Lazada HS Shopee TH	/	/	x	x
		ไม่ผ่าน Platform เช่น FB Live Tiktok หน้าร้าน	/	/	x	x	

3.1.3 กรมสรรพสามิต

ควรพิจารณาปรับปรุงข้อกำหนดหมายสรรพสามิตที่ผูกกับการยกเว้นอากรของกรมศุลกากร เนื่องจากสินค้าประเภท เหล้า ไวน์ บุหรี่ ที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1,500 บาท มีการนำเข้าผ่านธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งจากการสอบถามทราบว่าอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

3.2 ข้อเสนอเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

1) เนื่องจากข้อมูลที่กรมสรรพากรจะได้รับนั้นจะอยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น กรมสรรพากรอาจต้องลงทุนในระบบอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติม เช่น ระบบ Register ระบบนำส่งภาษี และ ระบบการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น

2) กรมสรรพากรจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรเพิ่มเติมที่มีความทักษะความสามารถทางด้านระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องของการประกอบกิจการในยุคดิจิทัลเพื่อก้าวทันต่อการประกอบธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นพลวัตในอนาคต

3) กรมสรรพากรจำเป็นต้องสร้างความร่วมมือและปฏิบัติงานร่วมกันกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการกำกับดูแลธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในทุกมิติ เพื่อบูรณาการงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและกำกับดูแลธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยให้มีบทบาทกำหนดโทษที่สามารถปิดแพลตฟอร์มได้หากไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามกฎหมาย

4) นอกเหนือจากการนำนโยบายดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติแล้ว กรมสรรพากรควรนำข้อมูลที่ได้รับมาก่อนให้เกิดประโยชน์ในมิติอื่น ๆ ด้วย เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี และใช้เป็นข้อมูลในการติดตามแนวโน้มทางเศรษฐกิจ ปฏิบัติตามหน้าที่ทางกฎหมาย และเป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเป็นธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการ เช่น พิจารณาเรื่องความต้องการของผู้บริโภคในประเทศไทย พฤติกรรมของผู้บริโภค หรือ การปราบปรามสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น

5) นอกจากนั้นแล้ว ยังมีประเด็นทางสังคมและเศรษฐกิจอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่เสมอภาคทางการค้าระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะสินค้านำเข้าจากจีน เช่น

(1) อัตราภาษีนำเข้า FTA รายการสินค้าที่ไทยเสียเปรียบ

(2) การบังคับใช้กฎหมายการจัดเก็บภาษีกับนักธุรกิจจีนหรือนอมนิให้ทำการค้าอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

(3) การส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทยลดการนำเข้าจากจีน เน้นเศรษฐกิจพึ่งพาตนเองผลิตเองใช้เอง

(4) เจรจาเชิงรุกกับจีนในการทำธุรกิจ สินค้า บริการ การท่องเที่ยว ในกลุ่มสร้างสรรค์ และที่ต้องการของจีนเข้าไปทำตลาดในมณฑลพื้นที่ต่าง ๆ ของจีน ผ่านทูตพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมการลงทุน หรือ บีโอไอ และกระทรวงการต่างประเทศร่วมด้วย

(5) ทบทวนการส่งเสริมการลงทุนจากจีนให้เกิดประโยชน์กับเศรษฐกิจไทย ทั้งสิทธิประโยชน์ทางภาษีและที่ไม่ใช่ภาษี

(6) นำสินค้าไทยเจาะตลาดออนไลน์จีน เพื่อขยายการเติบโตการค้าออนไลน์กับจีนและใช้กฎหมายบังคับธุรกิจออนไลน์ที่ดำเนินธุรกิจในไทย ให้จดทะเบียนและเสียภาษีอย่างถูกต้อง

(7) การลักลอบนำเข้าสินค้าจากจีนที่ผิดกฎหมาย หลบเลี่ยงภาษี และขายออกนอกประเทศหรือในระบบแต่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐบาลบางรายเอื้อประโยชน์

(8) การบังคับใช้มาตรฐาน และการกำกับตรวจจับดำเนินคดีให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(9) ความร่วมมือจากหน่วยงานรัฐและเอกชนเพื่อขายสินค้า OTOP SMEs ผ่านแพลตฟอร์ม

หากทุกภาคส่วนร่วมมือกันแก้ปัญหาคความไม่เสมอภาคระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างประเทศในทุกมิติ ผู้เขียนก็มีความหวังว่าจะทำให้เศรษฐกิจไทยฟื้นกลับมาได้อย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

บทความในวารสาร

ณิชากัทธ นาวาประดิษฐ์. ภาษีธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์ม : ความท้าทายของกรมสรรพากร (ตอนที่ 2). สรรพากรสาส์น (สิงหาคม 2563): 51-55.

วิชรีณี คุปตานนท์, ศรุต จงบัญญัติเจริญ และ บารมี อินทรليب. ภาษีธุรกิจดิจิทัลแพลตฟอร์ม : ความท้าทายของกรมสรรพากร (ตอนจบ). สรรพากรสาส์น (กันยายน 2563): 63-69.

หนังสือพิมพ์

'เศรษฐกิจ' สั่งแก้ปัญหา 'สินค้าจีน' ตีตลาด จัด 'ภาษี' ป้องสินค้าไทยเสียเปรียบ. กรุงเทพธุรกิจ. 15 กุมภาพันธ์ 2567. แหล่งที่มา: https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1113330#google_vignette.

คลังลุยเก็บแวตสินค้านำเข้าราคาต่ำกว่า 1,500 บาท เดือน พ.ค.นี้. ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. 2 เมษายน 2567. แหล่งที่มา: <https://www.prachachat.net/finance/news/1535234>.

ดีเดย์ พ.ค.6 นี้ เก็บ VAT7% สินค้านำเข้าต่างประเทศราคาต่ำกว่า 1,500 บาท. โพสต์ทูเดย์. 29 เมษายน 2567. แหล่งที่มา: <https://www.posttoday.com/smart-sme/708354>.

เปิด 2 มาตรการช่วยเอสเอ็มอี เหตุสินค้าจีนทะลักไทยขาดดุลพุ่ง. ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. 10 กุมภาพันธ์ 2567. แหล่งที่มา: <https://www.prachachat.net/breaking-news/news-1499148>.

วิทยานิพนธ์

ปัญญา จิตระดับ. การพัฒนารูปแบบการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม กรณีการนำเข้าสินค้าในเขตเศรษฐกิจดิจิทัล. รายงานเอกัตศึกษานิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2563.

กฎหมาย

“พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 104, 31 ธันวาคม 2530, หน้า 1-16.

“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2534”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 108, 21 พฤศจิกายน 2534, หน้า 1-134.

“พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 53) พ.ศ. 2564”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 138, 10 กุมภาพันธ์ 2564, หน้า 1-5.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน สถานกงสุลใหญ่ ณ นครเฉิงตู. Cross-Border e-Commerce ทางเลือกสำหรับผู้ประกอบการ SME ไทยที่ต้องการลงตลาดจีน. (ออนไลน์). 2021.

แหล่งที่มา: <https://thaibizchina.com/article/cross-border-e-commerce>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. (ออนไลน์). 2021. แหล่งที่มา: https://www.nesdc.go.th/nesdb_en/main.php?filename=index.

สัมภาษณ์

จิตรา ณีชนะนันท์. ผู้อำนวยการกองสำรวจและติดตามธุรกิจจากระบบ กรมสรรพากร. สัมภาษณ์. 8 สิงหาคม 2564.

พรพรรณ ฉ่ำสุภาพ. Senior Tax Manager of Line Thailand Corporation. สัมภาษณ์. 8 สิงหาคม 2564.

สมศักดิ์ อนันท์วัฒน์. ที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์การจัดเก็บภาษี (กลุ่มธุรกิจพลังงาน) กรมสรรพากร. สัมภาษณ์. 8 สิงหาคม 2564.

ภาษาต่างประเทศ

ATO. GST on low value imported goods. (Online). 2561. Available from: <https://www.ato.gov.au/Business/International-tax-for-business/GST-on-low-value-imported-goods> (7 สิงหาคม 2567).

HMRC. VAT and overseas goods sold to customers in the UK using online marketplaces. (Online). 2561. Available from: <https://www.gov.uk/guidance/vat-and-overseas-goods-sold-to-customers-in-the-uk-using-online-marketplaces> (7 สิงหาคม 2567).

IRAS. IRAS e-Tax Guide GST: Taxing imported low-value goods by way of the overseas vendor registration regime (Third Edition). (Online). 2561. Available from: [https://www.iras.gov.sg/media/docs/default-source/e-tax/gst-e-tax-guide_taxing-imported-low-value-goods-by-way-of-the-overseas-vendor-registration-regime_\(1st-ed\).pdf?sfvrsn=b1a36692_6](https://www.iras.gov.sg/media/docs/default-source/e-tax/gst-e-tax-guide_taxing-imported-low-value-goods-by-way-of-the-overseas-vendor-registration-regime_(1st-ed).pdf?sfvrsn=b1a36692_6) (7 สิงหาคม 2567).

McKinsey & Company. The e-Conomy SEA 2020: At full velocity. (Online). 2020.

Available from: https://www.mckinsey.com/~media/mckinsey/industries/travel_logistics_and_infrastructure/our_insights/e_commerce_is_entering_a_new_phase_in_southeast_asia_are_logistics_players_prepared/e-commerce-is-entering-a-new-phase-in-southeast-asia-are-logistics-players-prepared.pdf.

OECD. International VAT/GST Guidelines. (Online). 2558. Available from:

<https://www.oecd.org/tax/consumption/international-vat-gst-guidelines.pdf>
(7 สิงหาคม 2567).

OECD. Mechanisms for the Effective Collection of VAT/GST. Paris: OECD Publishing,

(Online). 2560. Available from: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/mechanisms-for-the-effective-collection-of-VAT-GST.pdf>. (7 สิงหาคม 2567).

OECD. The Role of Digital Platforms in the Collection of VAT/GST on Online Sales.

Paris: OECD Publishing. (Online). 2562. Available from: <https://www.oecd.org/tax/consumption/the-role-of-digital-platforms-in-the-collection-of-vat-gst-on-online-sales.pdf> (7 สิงหาคม 2567).

OECD. The Impact of the Growth of the Sharing and Gig Economy on VAT/GST Policy and Administration. (Online). 2564. Available from: https://www.oecd.org/en/publications/the-impact-of-the-growth-of-the-sharing-and-gig-economy-on-vat-gst-policy-and-administration_51825505-en.html

(7 สิงหาคม 2567).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ประกาศกรมศุลกากร ที่ 116/2567 เรื่อง กำหนดราคาของที่นำเข้า ซึ่งได้รับการยกเว้นอากรตาม
 ประเภท 12 ภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๑๑๖/๒๕๖๗

เรื่อง กำหนดราคาของที่นำเข้า ซึ่งได้รับการยกเว้นอากรตามประเภท ๑๒ ภาค ๔
 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภค
 ระหว่างผู้ขายในต่างประเทศซึ่งไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับผู้ขายในประเทศไทยซึ่งต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
 และเพื่อให้การยกเว้นอากรสำหรับของที่นำเข้าซึ่งแต่ละรายมีราคาไม่เกินที่อธิบดีกรมศุลกากรประกาศกำหนด
 ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามประเภท ๑๒ ภาค ๔ แห่งพระราชกำหนดพิกัด
 อัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นการชั่วคราวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

อาศัยอำนาจตามความในประเภท ๑๒ ภาค ๔ ของที่ได้รับการยกเว้นอากร แห่งพระราชกำหนด
 พิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตรา
 ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากรด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการคลัง จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ของที่นำเข้า ซึ่งแต่ละรายมีราคาไม่เกินหนึ่งบาท ได้รับการยกเว้นอากร
 ข้อ ๒ ราคา หมายถึง ราคาศุลกากร
 ข้อ ๓ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๔ มีให้นำประกาศกรมศุลกากร ที่ ๑๕๑/๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์ของนำเข้าที่ได้รับการยกเว้น
 อากรตามประเภท ๑๒ ของภาค ๔ แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่
 ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้บังคับกับของที่นำเข้าในระหว่างที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๕ บรรดาประกาศอื่นใดของกรมศุลกากรในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัด
 หรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายนิติ วิทยาเต็ม)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมศุลกากร

ภาคผนวก ข.

ประกาศกรมศุลกากร ที่ 129/2567 เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับการยกเว้น
อากรศุลกากร สำหรับการนำเข้าของที่มีมูลค่าไม่เกิน 1,500 บาท

ประกาศกรมศุลกากร

ที่ ๑๒๘/๒๕๖๗

เรื่อง หลักเกณฑ์และการปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับการยกเว้นอากรศุลกากร
สำหรับการนำเข้าของที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และพิธีการศุลกากรสำหรับการนำเข้าของที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ตามที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในการขายสินค้าให้แก่ผู้บริโภคระหว่างผู้ขายในต่างประเทศซึ่งไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มกับผู้ขายในประเทศซึ่งต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ประกอบกับประเทศไทยต้องปฏิบัติตามความตกลงระหว่างประเทศซึ่งให้กำหนดราคาขั้นต่ำของของที่นำเข้าแต่ละรายการเพื่อให้คุ้มค่ากับการจัดเก็บอากรศุลกากร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ อธิบดีกรมศุลกากร ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับการนำเข้าของ ซึ่งแต่ละรายการผู้รับในประเทศที่มีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท ตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ข้อ ๒ บรรดาประกาศอื่นใดของกรมศุลกากรในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๓ ราคา หมายถึง ราคาศุลกากร

ส่วนที่ ๑

การปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำเข้าทั่วไปและการปฏิบัติพิธีการศุลกากรเกี่ยวกับของเร่งด่วนขาเข้า
ที่มีผู้โดยสารนำพาในลักษณะถุงเมล์ด่วน (Courier) บนท่าอากาศยาน

ข้อ ๔ ให้ผู้นำของเข้าปฏิบัติพิธีการศุลกากรตามประกาศกรมศุลกากรว่าด้วยการปฏิบัติพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๕ ผู้นำของเข้าซึ่งแต่ละรายการผู้รับในประเทศที่มีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท ที่ประสงค์จะใช้สิทธิยกเว้นอากรตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้จัดทำใบขนสินค้าตามมาตรฐานที่กรมศุลกากรกำหนด โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษของแต่ละรายการระบุเป็น "LVG"

ให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้กับการปฏิบัติพิธีการศุลกากรเกี่ยวกับของเร่งด่วนขาเข้า
ที่มีผู้โดยสารนำพาในลักษณะถุงเมล์ด่วน (Courier) บนท่าอากาศยาน โดยอนุโลม

๒

ส่วนที่ ๒

การปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำเข้าของเร่งด่วนทางอากาศยาน

ข้อ ๖ ของนำเข้าซึ่งแต่ละรายผู้รับในประเทศมีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท และไม่เป็นของต้องห้ามของต้องกักกัก ให้ผู้ประกอบการของเร่งด่วนนำพิธีการศุลกากรสำหรับของเร่งด่วนขาเข้าประเภทที่ ๒ ของประกาศกรมศุลกากร ที่ ๑๓๐/๒๕๖๑ เรื่อง การปฏิบัติพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าด้วยกระบวนการทางศุลกากรเกี่ยวกับของเร่งด่วน ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกรมศุลกากร ที่ ๖๖/๒๕๖๑ เรื่อง การปฏิบัติพิธีการศุลกากร ณ เขตปลอดอากรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาปฏิบัติโดยอนุโลม โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษของแต่ละรายการระบุเป็น "LVG" เว้นแต่ขั้นตอนการชำระค่าภาษี ให้ดำเนินการตามของเร่งด่วนขาเข้าประเภทที่ ๓

ข้อ ๗ ใบเสร็จรับเงินตามใบขนสินค้าขาเข้าของเร่งด่วนทางอากาศยาน ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนด (กศก. ๑๒๒)

กรณีการชำระค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมศุลกากร รายได้อื่น และเงินประกัน ผ่านช่องทาง การให้บริการของธนาคารหรือตัวแทนรับชำระ (Bill Payment) ผู้ประกอบการสามารถพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน กศก. ๑๒๓ ที่ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ประกาศกรมศุลกากรกำหนด

ส่วนที่ ๓

การปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำเข้าของเร่งด่วนทางบก

ข้อ ๘ ของนำเข้าซึ่งแต่ละรายผู้รับในประเทศมีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท และไม่เป็นของต้องห้ามของต้องกักกัก ให้ผู้ประกอบการของเร่งด่วนทางบกนำพิธีการศุลกากรสำหรับของเร่งด่วนขาเข้าประเภทที่ ๒ ของประกาศกรมศุลกากร ที่ ๑๓๐/๒๕๖๓ เรื่อง การปฏิบัติพิธีการศุลกากรว่าด้วยกระบวนการทางศุลกากรสำหรับของเร่งด่วนทางบก ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มาปฏิบัติโดยอนุโลม โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษของแต่ละรายการระบุเป็น "LVG" เว้นแต่ขั้นตอนการชำระค่าภาษี ให้ดำเนินการตามของเร่งด่วนขาเข้าประเภทที่ ๓

ข้อ ๙ ใบเสร็จรับเงินตามใบขนสินค้าขาเข้าของเร่งด่วนทางบก ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนด (กศก. ๑๒๒)

กรณีการชำระค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมศุลกากร รายได้อื่น และเงินประกัน ผ่านช่องทาง การให้บริการของธนาคารหรือตัวแทนรับชำระ (Bill Payment) ผู้ประกอบการสามารถพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน กศก. ๑๒๓ ที่ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ประกาศกรมศุลกากรกำหนด

ส่วนที่ ๔

การปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำของออกจากเขตปลอดอากรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
ภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
เพื่อใช้หรือจำหน่ายภายในประเทศ

ข้อ ๑๐ ของนำเข้าซึ่งแต่ละรายผู้รับในประเทศมีราคารวมค่าขนส่งและค่าประกันภัย (CIF) ที่มีมูลค่ามากกว่าหนึ่งบาทแต่ไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยบาท และไม่เป็นของต้องห้ามของต้องกักกัก ให้ผู้ประกอบการกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์นำพิธีการศุลกากรสำหรับของประเภทที่ ๒ ของประกาศกรมศุลกากร ที่ ๒๐๔/๒๕๖๒ เรื่อง การปฏิบัติพิธีการศุลกากร ณ เขตปลอดอากรกิจการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ลงวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาปฏิบัติโดยอนุโลม โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษของแต่ละรายการระบุเป็น "LVG"

ข้อ ๑๑ ใบเสร็จรับเงินตามใบขนสินค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนด (กศก. ๑๒๒)

กรณีการชำระค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมศุลกากร รายได้อื่น และเงินประกัน ผ่านช่องทาง การให้บริการของธนาคารหรือตัวแทนรับชำระ (Bill Payment) ผู้ประกอบการสามารถพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน กศก. ๑๒๓ ที่ชำระผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่ประกาศกรมศุลกากรกำหนด

ส่วนที่ ๕

การปฏิบัติพิธีการศุลกากรการนำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

ข้อ ๑๒ การตรวจคัดและการปฏิบัติกับสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ไม่ว่าผู้รับจะเป็นบุคคลหรือบริษัทห้างร้าน และอยู่ ณ จังหวัดใด ซึ่งกรมศุลกากรมีอำนาจ ในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มแทนกรมสรรพากร ให้ดำเนินการดังนี้

(๑๒.๑) ของรายได้ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นของที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามหลักเกณฑ์ข้างต้น พนักงานศุลกากร หน่วยงานตรวจคัดสิ่งของทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ จะตรวจสอบ โดยการเอ็กซเรย์ (X-ray) และเปิดตรวจเพื่อประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มต่อหน้าพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และบันทึกจำนวนเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่มไว้บนหีบห่อของ เว้นแต่กรณีที่ใช้ใบปฏิญญา (CN ๒๒/CN ๒๓) มีข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับของครบถ้วน ได้แก่ ชนิด ปริมาณ น้ำหนัก ราคา ค่าไปรษณียากร (POSTAGE) รวมทั้ง รายละเอียดอย่างอื่นที่สามารถประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มได้ และไม่มีเหตุอันควรสงสัย พนักงานศุลกากรจะประเมิน ภาษีมูลค่าเพิ่มตามข้อมูลที่สำแดงในใบปฏิญญา (CN ๒๒/CN ๒๓) โดยไม่ต้องเปิดตรวจก็ได้

(๑๒.๒) หีบห่อของที่เปิดตรวจและประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ให้พนักงาน บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด คัดเทพกาวพลาสติกปิดรอยเปิด หรือรอยฉีกขาดให้เรียบร้อย และประทับข้อความ ไว้ที่หีบห่อว่า “เปิดตรวจ/ปิดผนึก โดยพนักงานศุลกากร ร่วมกับเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ EXAMINED / SEALED BY CUSTOMS AND POSTAL OFFICERS” ต่อจากนั้น พนักงานศุลกากรจะบันทึกข้อมูลลงในระบบใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) ตามที่ปรากฏบนจำหน่ายหีบห่อ คือ หมายเลขติดตามพัสดุ (tracking number) หน้าหีบห่อ ชื่อ-นามสกุล ผู้รับ รวมทั้งรายละเอียดของที่ได้เปิดตรวจและประเมิน ซึ่งได้แก่ ชนิดของที่ตรวจพบ ปริมาณ น้ำหนัก ราคาประเมิน ประเภทพัสดุฯ รหัสรายได้ ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งชื่อพนักงานศุลกากรผู้ประเมิน และ วัน เดือน ปี ที่นำเข้า เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร และพิมพ์ใบสั่งเก็บเงิน (Order form) จำนวน ๒ ฉบับ ผนึกติดไปกับหีบห่อและส่งมอบให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นำจ่ายให้ผู้รับต่อไป

ข้อ ๑๓ การชำระเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม

ก่อนที่ผู้รับจะได้รับของจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้รับมีหน้าที่ ตามประมวลรัษฎากรที่จะต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนเสมอ โดยรูปแบบและวิธีการที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

(๑๓.๑) พนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะเป็นผู้นำส่งของให้กับผู้รับ โดยหีบห่อของจะมี “เอกสารใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) พร้อมคิวอาร์โค้ด (QR Code)” ผนึกไว้กับหีบห่อของ ที่ระบุถึงภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้รับมีหน้าที่ต้องเสีย เพื่ออำนวยความสะดวกในการชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่มดังกล่าว และคำแนะนำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเมื่อผู้รับชำระภาษีมูลค่าเพิ่มเรียบร้อยแล้ว พนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะส่งมอบหีบห่อของให้กับผู้รับ

(๑๓.๒) กรณีผู้รับไม่สามารถชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านคิวอาร์โค้ด (QR Code) ที่ปรากฏ บนใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) ที่ผนึกไปกับหีบห่อได้ พนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะนำหีบห่อ ไปเก็บรักษา ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง และผู้รับสามารถนำใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) ที่ผนึกไปกับหีบห่อ

๔

ไปติดต่อธนาคารที่กำหนดเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม และนำหลักฐานการชำระเงิน อาทิ ใบเสร็จรับเงิน สำเนาใบนำฝากของธนาคาร ไปติดต่อรับของ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง ภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) จากพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

หากผู้รับไม่ติดต่อรับของ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ของจะถูกส่งคืนต้นทางต่างประเทศ โดยผู้รับสามารถขอรับเงินค่าภาษีมูลค่าเพิ่มที่ชำระไว้คืนได้ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๑๓.๓) กรณีไม่มีผู้รับพนักงานของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะออกใบนัดนำจ่าย พร้อมใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) ไว้ ณ ที่อยู่ผู้รับ และนำหีบห่อไปเก็บรักษา ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทาง โดยผู้รับสามารถชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามวิธีการที่กำหนดไว้ และรับของได้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ออกใบนัดนำจ่าย หากผู้รับไม่ติดต่อรับของ ภายใน ๑๕ วัน ของจะถูกส่งคืนต้นทางต่างประเทศ

ข้อ ๑๔ สิทธิโต้แย้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีผู้รับไม่เห็นด้วยกับการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่มตามเอกสารใบสั่งเก็บเงิน (Order Form) ผู้รับมีสิทธิโต้แย้งการประเมินภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับใบสั่งเก็บเงิน (Order form) โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

(๑๔.๑) ผู้รับยื่นคำร้องขอโต้แย้งการประเมินภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ หรือที่เว็บไซต์ <http://www.postal.customs.go.th> พร้อมเอกสารใบสั่งเก็บเงิน (Order form) ที่ผนึกติดไปกับหีบห่อ โดยสามารถยื่นด้วยตนเอง ณ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ หรือทางไปรษณีย์ อีเล็กทรอนิกส์ postal.re@customs.go.th

(๑๔.๒) กรณีให้ลดหย่อน ให้พนักงานศุลกากรพิจารณาข้อโต้แย้งและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้รับ โดยปฏิบัติตามข้อ (๑๒.๒) และส่งมอบเฉพาะใบสั่งเก็บเงิน (Order form) จำนวน ๒ ฉบับ ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นำจ่ายให้ผู้รับต่อไป

(๑๔.๓) กรณีไม่ลดหย่อน ให้พนักงานศุลกากรแจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้รับ

ข้อ ๑๕ วิธีการพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน (กศก. ๑๒๓)

ผู้รับสามารถพิมพ์ใบเสร็จรับเงินได้ที่ <https://e-tracking.customs.go.th> หรือติดต่อขอใบเสร็จรับเงินได้ที่สำนักงานหรือด่านศุลกากรทุกแห่ง โดยเป็นไปตามเงื่อนไขที่กรมศุลกากรกำหนด

ข้อ ๑๖ กรณีผู้รับที่มีชื่อปรากฏบนเจ้าหน้าที่หีบห่อปฏิเสธการรับของโดยชัดแจ้ง บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จะส่งของคืนต้นทางต่างประเทศ

ข้อ ๑๗ การส่งคืนสิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

(๑๗.๑) กรณีตามข้อ (๑๓.๒) (๑๓.๓) และ ข้อ ๑๖ ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จัดทำรายงานหีบห่อของที่ส่งคืนต้นทางต่างประเทศให้ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ทราบเป็นรายเดือน

(๑๗.๒) กรณีที่ไม่สามารถส่งคืนต้นทางต่างประเทศได้ ให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ส่งของคืนส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์เพื่อดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๘ สิ่งของส่งทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศที่มีผู้มาขอรับภายหลังที่ส่งคืนไปแล้ว

กรณีตามข้อ (๑๗.๒) หากของยังมีได้ส่งคืนต้นทางต่างประเทศและถ้ามีผู้มาขอรับ ให้ติดต่อส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ เพื่อชำระค่าภาษีมูลค่าเพิ่มและรับของด้วยตนเอง

ข้อ ๑๙ หากผู้รับได้รับหีบห่อไปจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด โดยยังมิได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้ครบถ้วน ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย ซึ่งส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ กรมศุลกากรจะตรวจสอบข้อมูลค้างชำระกับข้อมูลสถานะสิ่งของของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หากพบการกระทำผิด กรมศุลกากรจะดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕

ข้อ ๒๐ ของประเภทที่ ๓ ที่ต้องจัดทำใบขนสินค้า ผู้นำเข้าที่ประสงค์จะใช้สิทธิยกเว้นอากร ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับของที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้จัดทำตามมาตรฐานที่กรมศุลกากรกำหนด โดยบันทึกในช่องสิทธิพิเศษ ของแต่ละรายการระบุเป็น "LVG"

ประกาศ ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ธีระ วัฒนวิชัย

(นายธีระชัย อัครวานิช)

อธิบดีกรมศุลกากร

แบบทนายประกาศกรมศุลกากร ที่ ๑๒๗ /๒๕๖๗

คำร้องขอโต้แย้งการประเมินราคาสำหรับสิ่งของนำเข้าทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ ที่มีมูลค่าไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท
(Petition for Reassessment of Customs Value for International Postal Item that not exceeding ๑,๕๐๐ Baht)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
(Date) (Month) (Year)

เรื่อง ขอโต้แย้งการประเมินราคา

(Subject : Reassessment Request)

เรียน ผู้อำนวยการส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์

(To Director of Postal Customs Service Division)

ด้วยข้าพเจ้า นาย (Mr.)/นาง (Mrs.)/ นางสาว(Miss).....
(I, the undersigned.)

อายุ.....ปี สัญชาติ.....ถือบัตรประจำตัวเลขที่.....
(Age) (Nationality) (Identity card / Passport no.)

อยู่บ้านเลขที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
(Address)

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....หมายเลขโทรศัพท์.....
(District) (Province) (Postal code) (Tel/Mobile)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....
(e-Mail)

ขอยื่นคำร้องขอโต้แย้งการประเมินราคาตามใบสั่งเก็บเงิน

(With reference to Order form, I would like to file a Petition for Reassessment of Customs Value)

ชื่อผู้รับของ.....หมายเลขติดตามพัสดุ.....เลขที่ใบสั่งเก็บเงิน.....
Receiver's name (Tracking no.) (Order Form no.)

เหตุผลที่ขอโต้แย้งการประเมินราคา (Reasons for the petition)

.....
.....

พร้อมนี้ได้แนบหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

(Herewith, the supporting documents for your consideration)

- หลักฐานการสั่งซื้อ (Order Confirmation/Purchase Order/Invoice, etc.)
 หลักฐานการชำระเงิน (Receipt/Payment)
 หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Other Related Document) (ระบุ).....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
Yours Respectfully,

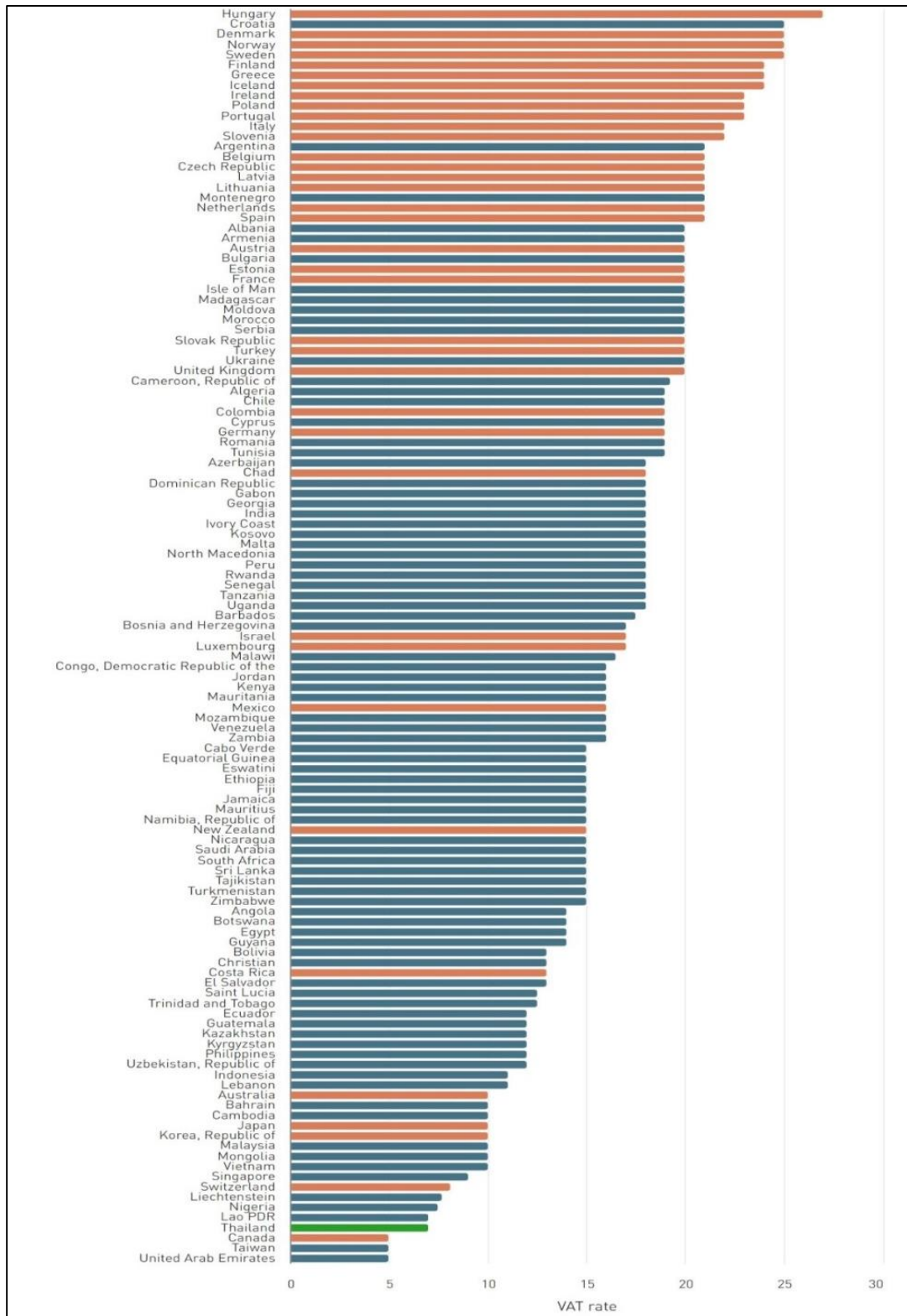
ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง
(Signature) (.....) (Petitioner)

ช่องทางกรณียื่นคำร้อง
Channels of Petition
Filing are as follows

- (1.) ณ ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์
(At Postal Customs Service Division)
- (2.) ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) : Postal.re@customs.go.th
(Via electronic mail (e-mail)) : Postal.re@customs.go.th

ภาคผนวก ค.

อัตราภาษีมูลค่าเพิ่มของประเทศต่าง ๆ ในกลุ่ม OECD (สีส้ม) และนอกกลุ่ม OECD (สีน้ำเงิน)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวอรนัญ วรรณงเมธ
ประวัติการศึกษา	- บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2562-2564 รองผู้อำนวยการกองบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ กรมสรรพากร พ.ศ. 2565 สรรพากรพื้นที่สมุทรสาคร 2 กรมสรรพากร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการกองสำรวจและติดตามธุรกิจนอกระบบ กรมสรรพากร